

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλευθέρου ἀνάγνωσμα δι' ἅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932).
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἔτησια δραχ. 15.000, ἑξαμηνιαία δραχ. 8000.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Δραχ. 1:10
Ἀμερικής καὶ ἄλλων κερσάν Δολλάρια 5.
Ἑβραϊκῆ ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΛΗΜΑΤΑ
Ἀκροσώμας : Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὄδος Ἀριστοτείου 10 Ἀθῆνας. — Τηλ. 30977

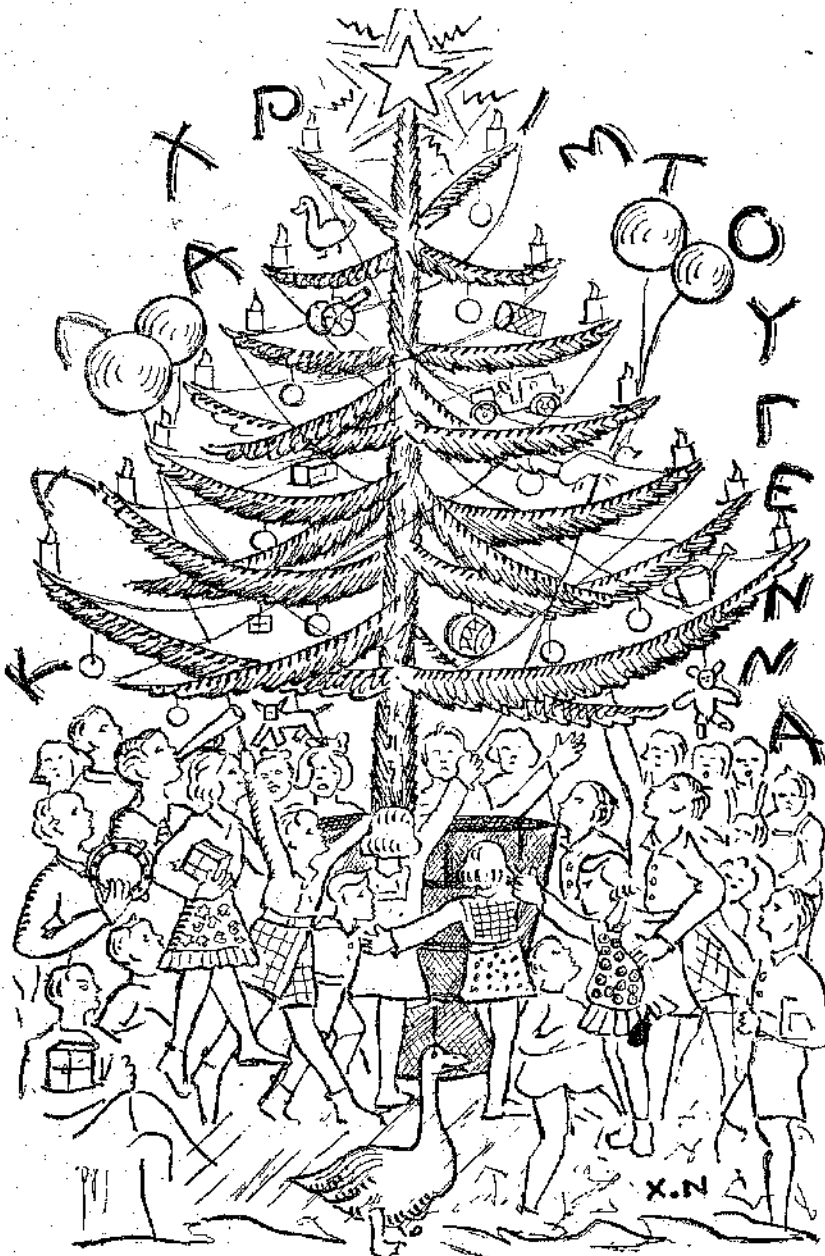
ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝ. Π. ΜΟΥΣΑΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐαυθῆ-
ποτε μηνός.
Παλαιοὶ Τόμοι, ἀπὸ τῆς ἐπιπέδου δρ. 30000 ἄδειος καὶ 25000 κερσός.—Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλλον ἀποκτὰ κρονόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' ἐν ἔτος ἐπὶ κληρωθῆ δρ. 3000.

Περίοδος Γ'—Τόμος 2ος

Ἀθῆναι, 21-28 Δεκεμβρίου 1946

Ἔτος 68ον—Ἀριθ. 51-52

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ

Φέτος χριστουγεννιάτικο δένδρακι
Θά στήσουμε στὸ σπιτοκαλυβάκι.

Τὶς σκέψεις μας κι' ὄλους τοὺς
[λογισμοὺς]
Θά κάνουμε κλώνους συμμετρικούς.

Οἱ ἐλπίδες μας στὶς ἄκρες στυλωμένα
Κεράκια ποὺ θ' ἀνάψουμε ἕνα-ἕνα.

Καὶ τὰ ὄνειρά μας τρέσες ἀργυρές,
Ἄστρα κι' ἀγγέλοι μὲ λαμπρὲς
[θωαριές.

Θάχη γιοράντες, χάρτινα λουλούδια:
Τὶς ρίμες ἀπὸ κάποια μας
[τραγούδια

Καὶ χιόνια, χιόνια σ' ὄλα τὰ
[κλαδιά,
Κάποια σιωπὴ ποὺ πέφτει στὴν
[καρδιά.

Ἄ! θάναί ὄρατο τὸ δέντρο μας
[ἔτσιτο
Μὲ τῆς ζωῆς τὴ φτώχεια καὶ τὸν
[πλοῦτο.

Μακροῦ ἀπὸ τῶν ἀνέμων τὴν ὁργὴ
Σὰν ἕνα θαῦμα νὰ μᾶς ὀδηγῆ.

Κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ μαγεμένο δέντρο
Τὴ Φάτνη θ' ἀκουμπήσουμε στὸ
[κέντρο.

Στὰ πόδια τοῦ κορμοῦ του,
[χαμηλά,
Μὲ τὸ Χριστούλη νὰ χαμογελά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ

ΤΟ ΔΑΚΡΥ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ (LACRYMAE CHRISTI)

Ήταν ή ώρα που ή μέρα ξέφτιζε σέ γαλάζιες σκιές κι' ό ήλιος ξεφύλλιζε δέσμες τά ρόδα, προσπερώνοντας τά θρια τής σιγής και πηγαινοντας, κει ακριβώς, που έσμιγε θάλασσα κι' ουρανός και λαμπάδιαζε ή έσπέρα. "Απ' τόν πολύδουο κάμπο, που έμέστωνε ό ανθρώπινος μόχτος σέ χαρά κι' ό ίδρωσ τού ξωμάχου σέ γαλήνη, ένας άνθρωπος μόνος ανέβαινε τό Βεζούδιο.

Προχωρούσε μέ βήμα άργό, και κάπου-κάπου σταμάταγε νά κοιτάξει ένα γύρω. Μετά ξανάρχιζε τό ανέβαιμα στη κορφή τού βουνού.

Στους νευρώδεις του ώμους τό έλαφρό άγεράκι άνέμιζε στοχαστικό, χρυσόξανθες μπουκλες και τό πλατύ του μέτωπο στεφάνωνε ή διάφανη λευκότητα ενός ήλιου πρωϊνού. Θάταν δέ θάταν είκοσι χρονών, και μέσ στον άσπρο του χιτώνα, που κτυποδσεν ή στερνή άντηλιά μέ χρυσό και κοράλλι, έμοιαζε τό Διόνυσος έφηβο. Τόσο ήταν ώρατος! Στά μεγάλα του μάτια ένας κόσμος παλιός, γερασμένος και κακός άργοπέβαινε, κι' ένας άλλος γεννιόταν μεστός από καλωσύνη κι' όμορφιά.

"Όταν έφτασε ήπλά στί όροπέδιο τής Somnia, άφησε τή ματιά του νά πλανηθει στοχαστική ένα γύρω. Είδε κάτου μακρυσ τήν Παρθενόπη κρυμμένη μέσα σέ άλση από πλατάνια, έπέ άκρες, κυπαρισσία κι' έλιές. Τ' άκρογιάλια διάστικτα από δάσπερες πολιτείες που κυλιότουσαν στήν άμαρτία. Τά γαλάζια νησιά που ταξίδευαν ίδνερο στή ζεστήν άγκαλιά τής Μεσογείου τó έλαφρό κυμάτισμα τής θάλασσας, που πήγαινε μακρυσ, ως που φτάνει τó μάτι και χάνονταν, συναποκομίζοντας τις ροδοδάφνες και τις βιόλες που ξεχειλιζαν άπ' τή ποδιά τής έσπέρας, και μιá συγκίνηση άργοπερπάτησε στί βλέμα του. Μέσ στη ψυχή του ή όμορφιά ένορχήτρωνε τó τραγούδι τής χαράς και τής Νίκης. "Έκλεισε τά μάτια έκστατικός και στοχάστηκε τó θρίλαμπο τής ζωής, που ξεδιπλώνονταν χρωματιστή και πολύφωνη ένα γύρω.

«Ποιάν άλλη μεγαλύτερη όμορφιάν άπ' αύτην έχει νά μάς προσφέρει ό κόσμος;» σιγομίλησε.

Είναι ένα κομμάτι άπ' τόν Παράδεισο που έπεσε στή γή, τότε που οι άναθεές δυνάμεις άντιμάχονταν τήν άδυσσο, τήν πρώτη-πρώτη ήμέρα τής δημιουργίας. Κι' ό Κύριος τ' άφησης εκεί νά θυμίζει τή μελλούμενη

χαρά στους ανθρώπους. Κούνησε λυπημένος τó κεφάλι του και μιá σκιá λοξοδρόμισε στίς χειλιών του τήν άκρη. "Έχεις ξεμάθει πιά νά βλέπουνε οί άνθρωποι ψιθύρισε. «Πόσος πόνος, αλήθεια, πόση άσκήμια και κακία δέν άργιάζουσε στή ψυχή τού ανθρώπου;».

Συλλογίστηκε τούς άντρες που σερνότουσαν σκλάβοι στίς τριήρεις και τά κάτσα, τά πεινασμένα παιδιά που κυλιότουσαν, ξεχασμένα άπ' ανθρώπους και Θεούς, στή σκόνη τών θρόμων, τó μίσος, τήν άναντρεία, τήν έγνοπία, που κυβερνοδσαν τά πλήθη τών ανθρώπων κι' ένα χέρι καυτό κι' άνελέητο τού σπάρταζε τά στήθη του και πήγαινε νά τού συνήλιφει τή καρδιά στί μαύρα τριχωτά δάχτυλά του. "Έγυρε πικραμένος τó κεφάλι μέσ στί χέρια του κι' άπόμεινε βουδός νά συλλογάται. "Απ' τά καθάρια του μάτια κόμπος-κόμπος τά δάκρυα ξεχυλίσανε και κυδύσαν στί χώμα, κι' ό λυγμός ήρθε στυγνός και τού άνάτταραζε μέ τραχύτητα τó στέρνο και τούς ώμους.

Τήν άλλη μέρα, κάποιος περαστικός έωμάχοι άντίκρυσαν στίον τόπο που έσταξαν τά δάκρυα τού νέου, νά βλασταίνει ένα κλήμα, που δέν ήταν πριν έκει, φοτωμένο μέ ώριμα σταφύλια. Κατεβήκανε τότε στίς πολιτείες και στί χωριά κι' άναγγείλαν τó θαύμα, κι' όλος ό κόσμος έτρεχε νά ιδεί και νά γευτεί τó θώρο τού άγνωστου, που δέν ξανάειδε πιά κανείς στίον τόπον εκείνο, κι' ειλπαν: «Θάταν ό Διόνυσος που περιδιάθαζε τή γή, και μέσ άξίωσε νά ζήση άνάμεσα μάς» μά κάποιος γέρος, που άνταμώθηκε μέ τόν άγνωστο τήν προηγούμενη μέρα στί βουνό, κι' είχε μιλήσει μαζί του, τούς άντίκοψε: «Δέν ήταν ό Διόνυσος αύτός, μά κάποιος ξένος άπ' τή Ναζαρέτ που είπε, θαρώ, πός τότε λέγανε "Ιησού».

"Όλοι πέσανε τότε σέ βαθειά άπορία και συλλογή, και στί άφτιά τους άντιβούηξεν ό λόγος τού ποιητή:

«O mihi tam longae maneat pars ultima vitae Spiritus et, quantum sat erit tua dicere factus» *

και δέν ξέρανε πιά τί νά σκεφτοδνε. Τό κρασί που βγαίνει άπ' τó σταφύλι τής Somnia δέν έχει τó όμοιό

* «*! άς μακρύνει τής ζωής μου τó φθινώπορο και σκέψη και δύναμη άς κρατήσουν τά γεόματα νά τραγουδήσω τά έργάτά σου».

του στή γή, κι' οί άνθρωποι τó δνομάζουσε «Lacryma Christi» (=Δάκρυ τού Χριστού).

ΛΟΥΚΑΣ Π. ΛΙΝΑΡΑΣ

ΜΕ Τ' ΑΥΤΙ

"Έχεις κοιμηθει κάτω από τά πεύκα νεάλα-μσημέρι τήν ώρα που τά τζιτζίκια μεθάνε μέ τó χλιό τ' άγέρι και τσιρίζουσε δια μαζί; ..

"Έχεις κοιμηθει τ' άστρολουομένα βράδια κάτω από τήν κληματαριά ν' άκούς τά φύλλα που σαλεύουσε πότε κούβοντας και πότε φανερώνοντας τ' άστέρια; ..

"Έχεις κοιμηθει στήν άκροθαλασσιά, πάνω στί βότσαλα, ν' άκούς τó κύμα νά γλύφει τήν άμμο και νά βουίξει δλη νύχτα, ραντίζοντάς σε πότε-πότε μέ δροσερές σταγόνες άπό άφρό; ..

"Α, ή μαγεύτρα ή έξοχη σαν τήν άκούς μέ κλεισμένα τά βλέφαρα! Πόσο βαθύτσο τή νιόθεις, νά σέ κυκλώνη! Πόση άγαλλίαση σέ γεμίζει ό κάθε τής ήχος! ..

ΚΙΤΣΑ ΜΑΛΙΚ ΚΩΣΤΑΝΤΑΚΟΥ

ΤΟ ΖΕΣΤΟ ΣΠΙΤΑΚΙ

"Απόψε που ή νυχτιά βογγάει και τ' άστρα παίζουσε κρυφτό, σά μιá καρδιά που ώραία χτυπάει μοιάζει τó σπίτι μου ζεστό.

Σιμά στί τζάκι καθισμένη "Η μάνα μου μ' άσπρα μαλλιά και συλλογείται λυπημένη τά χρόνια που έφυγαν πουλιά.

Μά καθώς στρέφει τó κεφάλι και τó έγγονάκι τής κοιτέ, Χαμογελάει και παίρνει αγάλη τά δυό του χέρια τ' άπλωτά.

Κι' όχ, ως στί μάτια του άντικρβζει τής φύτρας τó αίμα που και πού, θαρρεί πός βλέπει—και δακρύζει— τά μάτια τ' άγία τού παπού.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΛΚΙΑΗΣ

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ (ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ)

5

ΛΕΩΝ ΚΑΙ ΛΑΩΠΗΞ

Κάπιασε μέσα στή σπηλιά Κερά "Αλεπού κομπάρσα νά ιδείς πός έκατόντησα στί στρώμα. Μιά τρωμάρα!

Θάμπαινα "Αφέντη Βασιλιά Διοντάρι, αν δσοι έμπήκαν έδειχναν οί πατημασιές πός πάλι ξαναβήκαν! ..

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΩΒΑΣ

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Α. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια από τó προηγούμενο και τέλος)

"Έδωσες, Λόρδε μου, τó σύνθημα τού πολέμου μόνοσ σου πριν λίγο, μέ τó νά κρεμάσης αύτους τούς φτωχούς διαδόλους. Γι' αύτό μίην άφίσεις στιγμή νά περάση.

"Έχεις δίκη, είπε ό Λόρδος. "Ό Λόρδος Γκλώστερ τούς μάζεψε τότε δίλους, έστειλε διαφορους άγγελισφόρους έδω κι' έκει, και παίρνοντας τήν άρχηγία άρχισε νά κατεβαίνει πρós τó Σόρεμπυ.

Θάμπαινε τó δεξιό μέρος τής πόλεως και από κει θά περίμενε τις έπισχύσεις.

Οί πεζοί άκολουθούσανε τούς καβαλλάρηδες, και μόλις φτάσανε κοντά στί Σόρεμπυ σταματήσανε για νά πάρουν μιá άναπνοή.

— Μάστερ Σέλτον, είπε ό Λόρδος τού Γκλώστερ, Κρούκμπακ, έχουσε τó ίδιο όνομα. Έσδ και γώ, οί δυό Ριχάρδοι, θά δείξουμε στους άνανδρους έχθρούς μας τί θά πη άνδρεία, για νά πάψουν νά βισανίζουσι τó φτωχό λαό, και νά λεηλατοδνε τά χωράφια και τά χτήματά του.

"Ό Ντικ υποσχέθηκε νά κάνη τó καθήκον του.

Τότε ό Λόρδος μπήκε μπροστά από τούς καβαλλάρηδες του, και δίνοντας τó σύνθημα, μέ ύψωμένο τó σπαθί, ώρμησε για τó Σόρεμπυ, άκολουθούμενος από τούς πιστούς και άφοσιωμένους του ανθρώπους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΣΟΡΕΜΠΥ

"Η άπόσταση ως τó Σόρεμπυ ήτανε σχεδόν μισό μίλι. Μά μόλις πλησιάζανε άρχίσανε νά χτυπάνε ή καμπάνες τού Σόρεμπυ.

"Ό Δούξ τού Γκλώστερ κατάλαβε πός οί έχθροι του ήτανε προετοιμασμένοι για τήν έπίθεση.

"Η καμπάνες σηκώσανε δλη τήν πόλη στί πόδι. Καβαλλάρηδες τρέχανε πρós δίλες τις μεριές για νά δώσουνε τó σύνθημα τού συναγεροδ.

"Ένας θέρυθος από δίπλα, από ποδοβολητό αλόγων, από φωνές γυναικών και παιδιών γέμιζε τόν άέρα άπειλητικός.

"Από τέσσερες μεριές τού Σόρεμπυ, άκουστήκανε τότε τρομπέτιες. Η έπίθεση είχε άρχισει. Από κάθε πόρτα και παράθυρο σπητιού τά βέλη πέφτανε βροχή, και πολλοί

από τούς ανθρώπους τού Γκλώστερ πληγωμένοι γέμισαν τούς δρόμους και τις πλατείες. Ήτανε μιá μάχη σκληρή. Ξαφνικά ό Ντικ κατάλαβε πός ή νίκη ήταν μέ τó μέρος τους. "Αρχισε νά ήτωκραυγάει κι' οί άνθρωποι του τόν μιμήθηκαν.

Αύτό έκανε τούς Λαγκαστριανούς νά χάσουνε τó θάρρος τους και νάρχίσουσε νά ύποχωρούσε σιγά-σιγά.

Σέ λίγο στους δρόμους δέν ύπήρχανε παρά μόνο σκοτωμένοι έχθροι.

"Ό Λόρδος Κρούκμπακ, δούξ τού Γκλώστερ, κατέθηκε τότε από τó άλογο και προχώρησε νά έπιθεωρήση τó στρατό του. Τό πρόσωπό του ήταν ώχρό, μά τά μάτια του λάμπανε σά διαμάντια, κι' ή φωνή του, ήτανε δυνατή και σίγουρη έπας ει- ναι ή φωνή τού νικητοδ. Κοίταξε ό λόγυρα τήν ανθρωποσφαγή, χαμογέλασε και ειπε:

— Ριχαρτ Σέλτον, γονάτισε. Και μέσα στή μάχη που ακόμα δέν είχε τελείωση και στί βέλη που πέφτανε ό Λόρδος τραβήξε τó έιφος του και χάρισε στί Ριχαρτ Σέλτον ένα τίτλο έδγενείας.

— Και τώρα Σέρ Ριχαρτ, έξακολούθησε κοίταξε νά βρής που είναι ό Λόρδος Ριστγαμ. "Ακοοστε δίλοι, ειπε υρηζοντας στους στρατιώτες του, αν σκοτωθει ό Λόρδος Ριστγαμ από άλλο χέρι παρά από τó δικό μου, τότε αύτή τή νίκη τή σημερινή θά τή θεωρήσω ήττα. "Έχετε τó νού σας. Και σύ, Σέρ Ριχαρτ.

Και κοίταξε στί μάτια τó Ντικ. "Ό Ντικ έννοιωσε τότε πός ό νεαρός δούκας μπορούσε νά άνε γενναίος πολεμιστής και άτρόμητος στρατιώτης τήν ώρα τής μάχης αλλά ύστερα από αύτην έξακολουθούσε νά είναι άπειλητικός και επικίνδυνος ακόμα και στους φίλους του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII ΤΟ ΤΕΛΟΣ

"Ό Ντικ βυθίστηκε στίς σκέψεις του.

Τά βέλη είχανε λιγοστέψη πολύ, και οί έχθροι είχαν ύποχωρήση. "Αρχισε νά νυχτώνη. Θάρχόνταν ένισχύσεις. Η μάχη θά ξαναφούντωνε, γιατί οί Λαγκαστριανοί δέν θάφιναν εύκολα τόν εισβολέα νά καταλάβη τó Σόρεμπυ.

Τό ρωλόι τής πλατείας έβειχνε 10 μ. μ.

— Καλά πήγαμε, ειπε ό Ντικ σ'

ένα μικρό τοξότη που στεκόταν δίπλα του.

— Σέρ, άπάντησε ό άλλος, κανένας εκτός από σάς δέν θά μπορούσε νά γίνη τόσο φίλος μέ τó Λόρδο τού Γκλώστερ.

Μά έχετε τó νού σας, σας τó λέω αληθινά πός νά προσέχετε μη φάτε καμμιά μαχαιριά από πίσω από τήν πλάτη σας.

"Ό Ντικ άπόρησε. — Γιατί; ρώτησε.

— "Ό Γκρούκμπακ είναι καλός πολεμιστής μά τούς θέλει δίλους νά κάνουνε στί θέλει αύτός. "Αλλοιώς, θάνατος.

— Μά, ειπε ό Ντικ. "Αφού είναι έτσι, πός τόν άκολουθάνε τόσο άνθρωποι;

— Γιατί όσο είναι αστηρός τιμωρός τόσο είναι και δίκαιος κριτής. "Έχει μεγάλο μέλλον ό Ριχαρτ Κρούκμπακ δούξ τού Γκλώστερ.

"Ό Ντικ έρριξε μιá ματιά γύρω του. Η μεγάλη ήσυχία, τού φαίνότανε ύποπτη.

— Κάτι έτοιμάζουσε, ψιθύρισε. Και σάν άπάντηση στί λόγια του οί τοξότες τού Σόρεμπυ ξανάρχισαν νά ρίχνουσε βέλη.

"Ό Ντικ φοβότανε τώρα και τά νύτα τού στρατού του. Ξαφνικά από πίσω τους ανοίξανε πόρτες και παράθυρα και σαν ένας χείμαρος ξεχύθηκαν οί κρυμένοι Λαγκαστριανοί.

"Ό Ντικ μαζεύοντας τó κουράγιο του έδινε ψυχή στους στρατιώτες του, και παράδειγμα θάρρους.

Οί Υορκέζοι είχανε τώρα σκορπίσει λίγο. Μά έσφου ό Ντικ άκουσε τρομπέτιες από τά έξω μέρη τού Σόρεμπυ. Τó πολεμικό έμβατήριο τών Υορκέζων άντηχούσε τώρα παντού, και οί Λαγκαστριανοί ύποχωρούσαν και σιγά σιγά τρωώνανε πάλι μέσ τά σπήτια.

Και ή τελευταία φήση τής μάχης τού Σόρεμπυ, ήταν δταν μιá διαάδα από καβαλλάρηδες έφτασε από τήν κεντρική πλατεία μέ τις σημαίες και τά λάβρα τών Υορκέζων

"Έτσι ό Νεαρός Λόρδος, Δούκας Γκλώστερ, Κρούκμπακ, αφού μπόρεσε και κράτησε τή θέση του στήν άρχη που έκανε τήν έπίθεση, τώρα που φτάσανε και ή ένισχύσεις του, από έπτακόσιους άλλους πολεμιστές ένίκησε τήν πρώτη του νίκη που άκολουθήσανε ύστερα κι' άλλες πολλές, δταν πολεμούσε κάθε φορά για τήν "Αγγλία, μέ τó όνομα ΡΙΧΑΡΔΟΣ ΙΙΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ
ΣΤΟ ΣΟΡΕΜΠΥ

Ο Ντίκ, δσο κουρασμένος κι' αν ήταν δέν είχε καιρό για χάσιμο. Ήταν καιρός να βρή και να προστατέψη την Ίωάννα.

Διάλεξε τρεις-τέσσερις γενναίους ανθρώπους και έτρεξε μ' αυτούς στους γεμάτους από πτώματα και άλογα, δρόμους του Σόρεμπυ.

Όταν έφτασε στο σπίτι του Σέρ Ντάνιελ, στάθηκε τρομαγμένος. Τό σπίτι ήταν όλο καταστραμμένο. Τίποτα δέν έμεινε από αυτό.

Ο Σέρ Ντάνιελ, ο Σέρ Όλιβερ, ή Ίωάννα, όλοι είχαν φύγη. Για ποό; Ρώτησε ένα τοξότη :

— Έδω ήσουν δταν έπιτεθήκανε σ' αυτό τό σπίτι ;

— Ναι.

— Τόν ξέρεις τό Σέρ Ντάνιελ ;

— Τόν ξέρω, ήταν έδω. Μά μόλις άρχισε ή επίθεση έφυγε από τό πίσω μέρος.

— Μόνος ;

— Όχι, με τή φρουρά του

— Γυναίκες δέν είχε μαζί ;

— Δέν ξέρω. Μά τώρα δέν είναι κανείς πιά μέσα στο σπίτι.

Ο Ντίκ ήταν σάν τρελλός. Εαφνικά του πέρασε μία ιδέα.

Πήρε τό δρόμο για τό παρεκκλήσι. Ήταν γεμάτο πρόσφυγες. Ένας πλάι τους τόν σταμάτησε.

— Ποό πός ; του είπε.

— Πάτερ μου, έκτελώ διαταγές του Λόρδου Γκλώστερ.

— Του Λόρδου Γκλώστερ ;

— Η μάχη τελείωσε λοιπόν ;

— Και βέβαια ! Ο Λόρδος Ρίστχαμ σκοτώθηκε στή μάχη. Και τώρα, άφισέ με να κάνω τή δουλειά μου. Και παραμερίζοντας τό σαστισμένο πάστωρα ανέδθηκε ως τό καμπαναριό φέχοντας άδίκια.

Από κεϊ πάνω έρριξε μία ματιά στην πόλη.

Είχε γίνη μεγάλο μακελλιά. Οι δρόμοι γεμάτοι σκοτωμένους ανθρώπους και άλογα έδειχνε όλη τήν άγριάδα που είχε ή μάχη που γίνθηκε.

Εαφνικά, εκεί προς τό δάσος, ο Ντίκ ξεχώρισε κάμποσους καθιλάρηδες που φεύγανε. Ήταν άρκετοί. Ο Ντίκ θά μπορούσε να τους ακολουθήσει από τόν ίδιο δρόμο γιατί τό χιόνι ήταν πυκνό και τά πατήματα τών άλλων άφίνανε βεβαίά ίχνη στή Γη.

Ο Ντίκ δέν έχασε στιγμή. Έτρεξε να βρή τό Λόρδο Γκλώστερ.

— Σέρ Ρίχαρτ Σέλτον, του είπε εκείνος μόλις τόν είδε. Σε ζητούσα να σ' ευχαριστήσω, και να σε ρωτήσω τί χάρη θέλεις να σου κάνω για να σου δείξω τήν εύγνωμοσύνη μου.

— Λόρδε μου, απάντησε βιαστικά ο Ντίκ. Κυνηγιώ κάποιον που μ' άδικησε, και που πέρνει μαζί του στή φυγή του, δ.τι πολυτιμότερο έχω και αγαπώ. Δόσε μου λίγους ανθρώπους μαζί μου να πάω να τόν βρω.

— Ποός είναι αυτός ; ρώτησε ο Λόρδος.

— Ο Σέρ Ντάνιελ Μπράκλεϋ, είπε ο Ντίκ.

Προσευχήσου για μένα...

— Αυτός ο διπλοπρόσωπος ; Πάρε δσοους θέλεις μαζί σου. Κι' όταν γυρίσεις τότε ζήτησέ μου δ.τι θέλεις.

Έκείνη τή στιγμή εί στρατιώτες βγάλανε από μία παραλιακή ταβέρνα πέντε έξη μεθυμένους.

— Κρεμάστε τους διάταξε ο Κρούκπακ.

Εαφνικά ο Ντίκ ξεχώρισε τόν ένα από αυτούς.

— Λόρδε μου, είπε, ή χάρη που θά σου ζητήσω είναι ναφίσης έλευθερο αυτό τόν άνθρωπο.

— Άς γίνει όπως θέλεις, είπε ο Λόρδος.

Και ο Ντίκ πέρνοντας από τό χέρι τόν Άλμπλάστερ, τόν καπετάνιο τής «Καλής Έλπίδας», — γιατί αυτός ήταν, του είπε :

— Άλμπλάστερ, συχώρεσε με. Σουκανα μεγάλο κακό, μά τώρα να που μπορώ θά τό διορθώσω.

Όστερα ο Ντίκ καθάλλησε τό άλογό του και πήρε τό δρόμο για τό δάσος, μαζί με τους ανθρώπους που του έδωσε ο Γκλώστερ.

Ήταν φανερό πως ο Ντάνιελ διευθυνότανε στο Μοτ-Χάουζ. Μά δέ θάφτανε εκεί πριν ξημερώσει.

Ο Ντίκ έπρεπε ή να τόν ακολουθήσει, και να μπείρεση να τόν πιάσει ή να κόψη δρόμο, από τά μονοπάτια, και να βγή μπροστά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ
ΝΥΧΤΑ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

Ο Ντίκ πριν αποφασίσει ρώτησε τους ανθρώπους του. Έκείνοι ήταν πρόθυμοι να τόν ακολουθήσουν, και ο Ντίκ προχώρησε αποφασιστικά μέσα στο δάσος.

Σέ λίγο σταμάτησαν, άναψαν μία φωτιά και μαζεύτηκαν όλόγυρα για να φάν κάτι και να πιουν λίγο πιότη να ζεσταθούν.

Όστερα πάλι καθάλληκεσαν και ξαναπήραν τό δρόμο.

Δέν προχώρησαν πολύ, δταν άνάμεσα στους θάμνους ο Ντίκ που προχωρούσε πιδ μπροστά από τους άλλους, είδε μία άναμένη φωτιά και όλόγυρα καθισμένους καμιά δωδεκαριά ανθρώπους. Ο ένας απ' αυτούς ήταν ο Μπέννι Χάιτς, αυτός που είχε μάθη τό Ντίκ να πολεμά. Εκεί βρισκότανε και ή Ίωάννα, και ή γυναίκα του Σέρ Ντάνιελ.

Ο Ντίκ σφύριξε έλαφρά, για να μαζέψη όλους τους συντρόφους του. Ο Μπέννι άκούγοντας τό σφύριγμα, άρπαξε τό όπλο του και τινάχτηκε όρθιος. Μά πριν προφτάσει να κάνει μία κίνηση ο Ντίκ του φώναξε :

— Μπέννι, παληό μου φίλε, παραδόσου. Θά σκοτώσης άδίκια τους ανθρώπους σου άι αντίσταθής.

— Ο Μάστερ Σέλτον ! φώναξε ο Μπέννι. Να παραδοθώ ; Πολλά ζητάς. Πόσοι είσαστε ;

— Μπέννι, σοό λέω πός πρέπει να παραδοθής. Με μία ριζιά από βόλι δικό μου, θά σκοτώθης όλοι σας.

Αντί για απάντηση, ο Μπέννι φώναξε τους συντρόφους του να έπιτεθούν.

Η Ίωάννα ξεφεύγοντας έτρεξε δίπλα στον αγαπημένο της Ντίκ.

— Νάμαι, του είπε. Μή φοβάσαι για μένα.

Μά ο Ντίκ βλέποντας τήν ήλικιωμένη Λαίδη Μπράκλεϋ σε κίνδυνο δέν αποφάσισε να δώσει τό σύνθημα.

Μά τώρα τά βέλη άρχισανε να πέφτουνε βροχή από τήν άλλη μεριά.

Τότε ο Ντίκ φώναξε :

— Απάνω τους παιδιά. Ζήτω ή Άγγλία και ή Έρση.

Μά δέν ήταν εύκολη ή νίκη. Σιγά σιγά, κι' άλλοι πολεμιστές βγαίνανε πίσω από τά δέντρα, κι' οι άνθρωποι του Ντίκ άρχισανε να φοβούνται πως δέ θά τά βγάλουε πέρα.

Τότε ο Ντίκ άρπάζοντας τήν Ίωάννα, έφυγε καλπάζοντας.

— Δέν τά κατάφερα καλά, είπε. Τήν άλλη φορά θά είμαι πιδ προσεχτικός.

— Ποιά άλλη φορά ; του είπε ή Ίωάννα. Τώρα που είμαστε μαζί, τελείωσαν όλα.

Ο Ντίκ γύρισε και τήν κοίταξε. Ήταν ντυμένη άνδρικά, όπως και τότε, που τή γνώρισε με τό όνομα Τζών Μάτχαμ. Μά τώρα δέ μπορούσε να τήν πάρη πιά για άγόρι.

Ήξερε πως δίπλα του ήταν ή αγαπημένη του Ίωάννα.

— Πάμε κατευθείαν στο Χόλλυγουντ, τής είπε. Εκεί θά βρούμε τόν καλό μας Λόρδο Φόξχαμ που θά μας παντρέψη. Ήρεις δτι πήρα και τίτλο ευγενείας.

— Για μένα αυτό δέν έχει σημασία, είπε ή Ίωάννα, μου φτάνει που είσαι ο Ντίκ Σέλτον.

Από μακριά είδανε τό στρατό του Φόξχαμ στρατοπεδευμένο.

— Τόσο τό καλλίτερο, είπε ο Ντίκ, θάχουμε δύναμη ν' αντίσταθούμε στο Σέρ Ντάνιελ αν μας έπιτεθή.

Όταν φτάσανε, ο Ντίκ παρουσιάστηκε στο Μοναστήρι μπροστά στο Λόρδο Γκλώστερ.

Τόν βρήκε καθισμένο σε μία πολυθρόνα να κουμπά τό κεφάλι του με τό χέρι του. Ήταν κουρασμένος από τή μάχη, μά τό πρόσωπό του δέν είχε χάσει τήν τρομαρή του έκφραση.

Δεξιά του καθότανε σε τιμητική θέση ο Λόρδος Φόξχαμ.

Μόλις είδε τό Ντίκ, ο Λόρδος Γκλώστερ του είπε :

— Πώς, Σέρ Ρίχαρτ ; Δέν μου φέρατε λοιπόν τό κεφάλι του Σέρ Ντάνιελ ;

— Όχι, Λόρδε μου, απάντησε ο Ντίκ. Είμαι νικημένος.

— Σιδωσωχ πενήντα τοξότες, είπε ο Λόρδος ρίχνοντας στο Ντίκ ένα τρομερό βλέμμα.

— Σταθήτε, μία στιγμή, είπε ο Λόρδος Φόξχαμ. Ο νεαρός Ντίκ Σέλτον είχε κι' άλλη αποστολή. Τήν έφερε τήν Ίωάννα ;

— Δόξα στους Άγίους, Λόρδε μου, ήρθε μαζί μου, και βρίσκεται σ' αυτό τό σπίτι, αυτή τή στιγμή.

— Λόρδε Γκλώστερ, είπε ο Φόξχαμ, να έπιτρέψης σε παρακαλώ να γίνουν οι γάμοι του νέου αυτού . . .

— Του ευγενούς αυτού, διόρθωσε ο Λόρδος Κρούκπακ του Γκλώστερ.

— Άλήθεια ; ρώτησε ίκανοποιημένος ο Λόρδος Φόξχαμ.

— Ναι ! απάντησε ο Λόρδος Γκλώστερ, τό έδωσα τίτλο για τή γενναιότητά του και τή βοήθεια που μου δωσε.

— Τότε, άς τους παντρέψουμε αύριο, Λόρδε μου, ξανάπε ο Λόρδος Φόξχαμ. Εγώ έκανόμια τήν υπόθεση με τόν Χακκλεϋ. Τόν έκανα να παραιτηθή από τήν Ίωάννα.

Έκείνη τή στιγμή μπήκε ένας άγγελιοφόρος και φώναξε :

— Νίκη ! Νίκη ! Λόρδε μου.

Κι' όλος ο στρατός άρχισε να ζητωκραυγάζη, γιατί οι Τορκέζοι είχαν νικήσει και τήν τελευταία αντίσταση τών Λαγκαστριανών και τους είχαν αναγκάσει να παραδοθούν όλοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΧΙ
Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΝΤΙΚ

Τήν άλλη μέρα τό πρωί, ο Ντίκ φόρεσε μία πολυτελέστατη φορεσιά που τουδωσε ο Λόρδος Φόξχαμ, ρώτησε τί κάνη ή Ίωάννα, και βγήκε να περπατήση λιγάκι, για να διασκεδάση τήν άτυπομνησία του.

Η σκέψις του ήταν εύχάριστες. Με τή Λαίδη Ίωάννα, για γυναίκα, και τό Λόρδο Φόξχαμ για προστάτη, έδλεπε πως όλα θά πήγαιναν στο μέλλον πολύ καλά.

Έτοιμαζόταν να γυρίση από τόν περιπάτο του στο δάσος, δταν μία φωνή τόν σταμάτησε.

— Στάσου ! του φώναξε, ένας άντρας κρυμένος πίσω απ' ένα δέντρο.

Ήταν ντυμένος σάν καλόγερος μά ο Ντίκ τόν αναγνώρισε άμείως πως ήταν ο Σέρ Ντάνιελ.

Ο Ντίκ έβγαλε τό ξίφος του και προχώρησε προς τό Σέρ Ντάνιελ. Έκείνος με τό χέρι στή ζώνη του

στακόταν και περίμενε έτοιμος να τραθήξη τό μαχαίρι του.

— Ντίκ Σέλτον, είπε ο Σέρ Ντάνιελ. Τώρα πολεμάς τους νικημένους ;

— Όχι ! είπε ο νέος. Δέ θέλω να σε σκοτώσω. Άλλοτε ήμουνα φίλος σου. Έσο τό θέλησης να φτάσουμε σ' αυτό τό σημείο.

— Ντίκ, είπε ο Σέρ Ντάνιελ τά έχω χάση όλα. Κανένας δέν είναι με τό μέρος μου. Θα πάω στο μοναστήρι του Χόλλυγουντ να βρω χουλα, ως που να μπειρώσω να φύγω για τή Βουργουνδία ή τή Γαλλία.

— Δέ θά πάς στο Χόλλυγουντ, είπε ο Ντίκ.

— Γιατί ; ρώτησε ο Σέρ Ντάνιελ.

— Άκουσε, είπε ο Ντίκ. Σήμερα παντρεύομαι. Είναι ή ευτυχέστερη ήμέρα τής ζωής μου. Είσαι ένοχος για τό θάνατο του πατέρα μου. Έχω όρκιστή τό θάνατό σου. Μά κι' αν ήσουν ο διάβολος ακόμα, δέ θά θάβαζα, σήμερα, χέρι άπάνω σου. Άς σε συχωρήσει ο Θεός. Μά αν πατήσης τό πόδι σου στο Χόλλυγουντ, τότε είσαι χαμένος. Είμαι με τους Τορκέζους και ή δύναμη είναι δικιά μας, όπως και ή νίκη.

— Μόνο στο Χόλλυγουντ θά βρω προστασία, μουμούρισε ο Σέρ Ντάνιελ.

— Όχι τώρα πιά, είπε ο Ντίκ. Πήγαινε όπου θέλεις έκτός από τό Χόλλυγουντ. Η πόρτα του, έκλεισε για όένα.

— Καλά, είπε ο Σέρ Ντάνιελ, αυτό είναι ή μεγαλύτερη τιμωρία μου. Θα φύγω άφου τό θέλεις. Μά άμα ξανασυναντηθούμε, θά μετανοήσης για τό σκληρό σου φέριμο.

Και ο Σέρ Ντάνιελ πήρε τό δρόμο μέσα από τό δάσος.

Ο Ντίκ τόν κοίταξε καθώς απομακρυνότανε, έκείνος με άνήσυχο βλέμμα γύριζε που και που και κοίταζε τό νέο που του χάρισε τή ζωή, μά που δέν τό καλοπίστευε ακόμα.

Εαφνικά ένα βέλος έσκισε τόν άέρα σφυρίζοντας, και ο Σέρ Ντάνιελ, ο άρχοντας του Τένσταλ, βγάζοντας μία διαπεραστική φωνή έπεσε μπρούμυτα μέσ' στο χιόνι.

Ο Ντίκ έτρεξε και τόν ανασήκωσε.

— Είναι μαύρο τό βέλος ; ψιθύρισε ο έτοιμοθάνατος.

— Ναι, απάντησε σοβαρά ο Ντίκ.

Και χωρίς άλλη λέξη, ο Σέρ Ντάνιελ ξεψύχισε στα χέρια του άλλοτε προστατευμένου του.

Όταν σηκώθηκε όρθιος, ο Ντίκ είδε έναν άλλο άνθρωπο να στέκεται πλάι του. Ήταν ο Έλλις Ντουκγουόρθ.

— Ρίχαρτ, είπε στο Ντίκ, σ' ακουσα τι ειπες. Έσού συγχώρασε. Έκανες καλά. Έγώ εκδικήθηκα. Ίσως δέν ήταν σωστό. Προσευχήσου για μένα.

— Έλλης Ντούγκωρθ, είπε ο Ντίκ. Θά προσευχηθώ για σένα. Ο Μπέν-νετ Χάτς, σκοτώθηκε ε κακόμοιρος. Θέλεα να γλύτωνε. Ο Σέρ Ντά-νιελ κοιτάει νεκρός μπροστά μας. Φτάνει ως εδώ.

Μιά άστραπή πέρασε από τα μάτια του Έλλης.

— Έχεις δικιο. Ντίκ Σέλτον, απάντησε. Μά να είσαι ήσυχος. Το ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ δέν θάκουστή πιά. Οι πιο πολλοί από μές σκοτώθηκαν. Όσοι μέναινε θά γυρίσουν ήσυχοι στις δουλειές τους και στο σπίτι τους. Έσού πήγαινε να βρής την ευτυχία και τη χαρά και μη σκέπτεσαι ποτέ πιά τέν Έλλης Ντουκ-γωώρθ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XII
ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κατά τις 9 τώ πρωί, ο Δέρδος Φ. Έχαμ ώδήγησε την προστατευομένη του Ίωanna στην εκκλησία του Χ. Άλλυουντ.

Ο Ρίχαρτ Κρούκπακ, Δέρδος τού Γκλώστερ τούς υποδέχτηκε στην πόρτα της εκκλησίας και ρώτησε.

— Αδότη είναι η νύφη; Σήκωσε Δαίδη τώ πρόσωπό σου να δώ την όμορφιά σου.

— Βίσαι πραγματικά όφραϊα, εξακολούθησε διαν την κοίταζε προσεκτικά. Τι θά έλεγες αν σου έπρότεινα να μέ παντρευτής;

— Δέρδε μου, απάντησε η Ίωanna, με την άδειά σας, θά προτιμούσα τόν Σέρ Ρίχαρτ Σέλτον.

— Κι' αν τόν καταδικάζα σε θάνατο; Ξαναρώτησε ο Δέρδος.

— Θάμουνα ευτυχισμένη να πέθαινα και γώ μαζί του, απάντησε περήφανα η Ίωanna.

— Τότε δε τούς παντρεύουμε γρήγορα, είπε ο Δέρδος Γκλώστερ, έλαφρά πειραγμένος από την προτίμηση της Ίωanna.

Μέσα στην εκκλησία περίμενε ο Ντίκ με μερικούς άλλους νέους. Κι' εκεί ο Ντίκ Σέλτον και η Ίωanna Στέλεϋ ένώθησαν για πάντα.

Όταν βγήκαν από την εκκλησία, ο Δέρδος Γκλώστερ είχε κι' ελας καβαλληκέψει τώ αλογό του και έδινε τώ σύνθημα για άναχώρηση στο στρατό του ποδ τών άκολουθούσε, φορτωμένος λάφυρα, και σέρνοντας πίσω του ένα σωρό αίχμαλώτους, τραυματισμένους και δυστυχισμένους.

Η νυφική πομπή πήρε τόν άλλο δρόμο. Σε λίγο όλοι είχαν καθήσει στο τραπέζι τού γάμου. Κι' ενώ άκουγόntonουσαν ακόμα τά επλα και ο θόρυβος τού στρατού πού έφευγε, ο Ντίκ και η Ίωanna κρατημένοι από τά χέρια κοιτάζονταν στα μάτια.

Από τότε κι' ύστερα ο πόλεμος σταμάτησε. Ο Ντίκ και η Ίωanna έζησαν ευτυχισμένοι στα πράσινα δάση πού πρωτογνώριστήκαν.

Αυθ ήλικιωμένοι σύντροφοι εξακολουθούσαν να ζουν και να κουτουπίνουσε στην ταβέρνα τού Τέν-σταλ. Ο Ένας ήταν σ' όλη του τη ζωή ναυτικός, και εξακολουθούσε να κλαίη τώ καράβι του «Καλή Έλπίδα» και τόν σύντροφό του Τόμ. Ο Άλλος ήτανε στην ζωή του λίγο απ' όλα, και στο τέλος πέθανε καλόγερος με τώ όνομα Τιμόθεος, σέ ένα γειτονικό μοναστήρι. Κι' έτσι γίνηκε τώ θέλημα τού Δούουλες να πεθάνη κάστρωας.

Τ Ε Α Ο Σ

ΜΙΑΝΤΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ

Παρ' όλη την αντίπαθεια πού είχε στη Μαντάμ Ρενέ η Νίνα, δέν μπορούσε να την ξεχωρίση από τά παιδικά της χρόνια. Τά ξένοιαστα, γεμάτα παιχνίδια και χαρές θυμάται τά καθημερινά μαθήματα. Τά κουραστικά μαθήματα, πού τ' άκουγε πάντα άφηρημένη. Κείνο τόν καιρό η φαντασία της δούλευε μέρα και νύχτα. Έπλαθε τά πιό παράξενα όνειρα. Διάβαζε βιβλία γεμάτα περιπέτειες. Πυρρετός έκαιγε τις σκέψεις της.

Κάποιο πρωί ανοιξιάτικο, η δασκάλα κατέβηκε σιδ περιβόλι βιαστική. Η Νίνα την άκολούθησε, κοιτάζοντάς την, λοξά. Η Μαντάμ ταχτοποιήσε τις κλεχτές κολυθρόνες, τώ τραπέζι, τά βιβλία. Τώ πρωτόν ήταν ζεστό και γλυκό. Τώ πρώτο ανοιξιάτικο πρωτό. Είχαν διακοπές τού Πάσχα. Στο δίπλανό περιβόλι, κάποιος έψελνε τώ «η ζωή έν τάφω». Η φωνή ήταν γλυκιά.

Πότε πότε γινόνταν ένας ψιθύρος. Η γίαισεμιά μουσκόβόλαγε. Τά χρυσόψαρα στη στέρνα κόντευαν να τρελλαθούν στα παιχνίδια. Τώ κεφάλι τους έβγαينه από τώ νερό, και έκαναν φουσκάλες. Ο γειτονικός φοίνικας άστραφτοκόπαγε. Χαρά Θεού! Τί άδικο πούγμα να κάνη κανείς μάθημα τέτοια μέρα! Οι άδελφές της έλειπαν. Στη Νίνα έπεσε ο κλήρος να ξεπαθή η δασκαλίτικη μαγία της Μαντάμ... Un enfant

ΑΝΑΜΝΗΣΗ

Στη παιδική μου ήλικία
τ' άφισρόνα

Τ' αγαπημένα, τ' άφθαστα, τά μακρινά πού κρυφοζούν βαθιά μας και μές κάποιες φωνές, κάποια παιδιά, στα κείνιά, στην άκρια εκεί τού δρόμου στη γωνιά σ' όμι' άνθισμένη πόρτα πριν μές φύγουν. — Άσπρα χεράκια φιλόγκοι, πού τυλίγουν τις σκέψεις σε τάξειδια άλλαγοινά.

Κι' ένα καλίο-καλίο τραγουδι ξεχασμένο. — Πώς να μ' ερωσω, Θε μου, τη καρδιά π' όργιστηκε, παιδικά πικραμένο, κι' άχ! πού θά βρά τόν τόσο διαβασμένο, στην ύστατη πού επώφρασε βραδιά, τ' αγαπημένα, τ' άνερωμήνευτα κι' άπλά κοντά του να μαζέψει, ευτυχισμένο μελισσολόι τη λύση του να βρεί, να ξεμακρύνουν οι λιθόχίττοι σταυροί πού με κρατούν κομμάτια σταυρωμένο...

Τ' αγαπημένα, τ' άνερωμήνευτα, τ' άπλά κι' όφραϊα, σάν τώ πρωτάγγιχο λουλούδι, τούτη τη νύχτα πού τώ μάτι δέν σφαλλά, στο προσκεφάλι μου ξανάφανε δειλά, γλυκά, σάν ερωδιά, σά μελωδιά, σά κρυοδι, σάν τώ καλίο κι' άξέλαστο τρανουδι, τή νοσταλγία να μού σκορπίσουνε άπαλά.

ΛΟΥΚΑΣ Π. ΑΝΤΑΡΣ

sage, obeit a ses parents... Τι πλήξη! Τι άνία! Τι την άνδιέφερε τη Νίνα τί κάνουν τά φρόνιμα παιδία...

Τώ σημερινό μάθημα λέει για τή Μαργαρίτα... Έχει μάλιστα και τήν εικόνα της. Νά την. Κάθεται σ' ένα τραπέζι πλάι στη θάλασσα. Μακρυνά, ένα πλοίο άρμενίζει. Από τώ φουγάρο του, σκοτεινός καπνός και πυκνός ξεφεύγει. Βράχοι και βουνά. «Τώ τριτάτιον με τούς σκλάβους» σκέπτεται η Νίνα. Ποιός έξέρει πόσοι μαύροι θά είναι φυλακισμένοι εκεί μέσα. Ο σκληρός πλοίαρχος με τώ «πιστόλιον» στο ένα χέρι, και τώ «μαστιγίον» στο άλλο. Ο Μάγειρος Νεγορός... Άχι τώ γενναίο παιδί ο δδεκαενταετής πλοίαρχος! Αδτη θά έτρεμε από φόβο στη θέση του... Τά διάβασα χτές τά κατορθώματά του, και έκλεγε. Τής φαινόταν πώς θ' άκουγε την «άπαισιαν κρουγήν εν τώ μέσω της νυκτός».

— Άνθρωπος εις την θάλασσαν! Η Μαργαρίτα λοιπόν, γράφει στη μητέρα της. Είναι κι' αυτή un enfant sage. Γράφει: «άγαπημένη μου μητέρα...».

Άλήθεια... Τι παράξενα πούγματα θά είναι εις τας «μακρινάς θαλάσσας». Πλοία χαμένα. Τέφατα με μεγάλα ακούνητα κι' έκπληκτα μάτια. Κι' άλλα, ανθρωποφάγα. Φύκια, δλόκληρα στρώματα. Άπάνω τους, ναύτες κοιμισμένοι, Νε- (Συνέχεια στην 151 σελίδα)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΙΑΝΝΗ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

(Συνέχεια από τώ προηγούμενο και τέλος)

Ένας κατακλυσμός από δάκρυα βρέχει τώ πρόσωπο τού Μενεκράτη.

— Α! Πρόα! Συγχώρεσέ με! Συγχώρεσέ με! Μετανιώνω μ' όλη μου την καρδιά, σ' όρκίζομαι! Ύστερα από όσα έκανες για μένα θά είμαι φίλος σου για πάντα!

Τόν διέκοψε άπότομα: — Και πρώτα απ' όλα σου άπαγορεύω να λέγσαι φίλος μου! Έπειτα δέν έκανα τίποτα για σένα. Τόν έκαυτο μου μόνο εύχαρίστησα: γιατί τώ μην ένοχλήζαι...

Φεύγω γρήγορα: η ώρα πέρασε. Άλλωστε τώ μικρό εκείνο δράματάκι μ' είχε συμφιλιώσει τέλεια με τη ζωή. Ολόκληρο τώ πρωί περνάει χωρίς κανένα άλλο επεισόδιο. Μόνο κατά τώ δειλινώ, παρουσιάζεται ο Μενεκράτης, χλωμός και άμυλητος. Είμαστε σκορπισμένοι στην αυλή και περιμένουμε τώ διδάσκαλο. Ξαφνικά, ο Μενεκράτης, άρχισε να διηγείται τώ πάθημά του σε εύγλωτη γλώσσα σταμάτησε όμως άπότομα. Τά μάτια του θαιμπώνουν.

— Οταν μανθός μου! Ξέχασα τόν μανθού μου, φωνάζει.

— Μεγάλο κακό! Πήγαينه να τόν βρείς η ν' αγοράσεις κανέναν καλύτερο! τού λέει ένας μαθητής.

Έκείνος όμως χτυπά τώ κεφάλι του, βγάζει τις τρίχες του και φαίνεται κυριευμένος από σφοδρή συγκίνηση.

— Τέλειωσες λοιπόν; τόν ρωτά ο Δυκίδας ένοχλημένος.

— Μου τόν χάσανε, μου τόν πήρανε, μου τόν κλέψανε! Έξακολουθεί άπαρηγόρητα.

— Πήγαينه λοιπόν να ψάξεις και να τόν βρείς, αντίς να νιαουρίζεις σάν ήλιθιος! τόν συμβουλεύει ο Δυκίδας.

Μέλις όμως κάνει να βγει ο Μενεκράτης, μπαίνει ένας φαρμας με τώ μανθού διπλωμένο στα χέρια του. Ο Μενεκράτης βγάζει χαρούμενες φωνές, τόν άρπάζει, τόν χαϊδεύει, τόν ψάχνει. Άλλ' οι φωνές του και οι στεναγμοί του επαναλαμβάνονται.

— Α, μου τόν πήρανε, μου τόν κλέψανε οι άρχετοι, οι άθλιοι! Ο φαρμας ζάρωσε τά φρόδια του:

— Με συχωρείς, είπε δέν

είμαστε κλέφτες εμείς. Κι' αν μίλεις για τώ ποδ σου έπεσε από τήν τσέπη, νάτο: ήθελα να σου τώ φέρω μόλις ήρθα στη χώρα για να πουλήσω τά ψέφια μου. Βλέπω, παιδί μου, πώς η γλώσσα σου είναι πρωθυμότερη να βρίζει παρά να εύχαριστει: γιατί βγήκες από τώ καλύβι μου, και δέν είπες ούτε ένα «εύχαριστώ» στη γυναίκα μου πού έκανε τώσο κόπο να σε καθάρσει και να σε στεγνώσει. Πάρε πίσω τώ παιχνιδι σου και να μάθεις άλλη φορά να φέρνεσαι καλύτερα!

Κι' άφοδ μίλησε έτσι ο φαρμας, έφαξε ανάμεσα στο σωρό τών φαρμάκων του, έβγαλε ένα μικρό αντικείμενο και τώ έδωσε στο Μενεκράτη: ύστερα τού γύρισε θυμωμένος τις πλάτες κι' έφυγε.

Από μακριά είδα και ακουσα τις λεπτομέρειες αυτής της σκηνής, μά δέν έδωσα και τώση προσοχή γιατί κουβέντιαζα με τόν Ευφορίωνα. Άλλ' ο Θεαγένης, πού είχε ζυγώσει για να μην χάσει τίποτα απ' αυτήν, πριν προφτάσει ο Μενεκράτης να κρύψει τώ αντικείμενο κάτω από τις πτυχές τού χιτώνα του, έπεσε πάνω του σάν κεραυνός: έρριξε κατά γής τόν

Τώ χέρι μου πιάνει τόν Ποσειδώνα...

Μενεκράτη, έβαλε τώ γονάτο του πάνω στα στήθια του, τόν άρπαξε από τώ λαιμό και άρχισε να τόν χτυπά άλύπητα και φώναζε σε δαιμονισμένους:

— Νά, κλέφτη! Νά, δολοφόνε! Νά, δειλέ! Νά, ψεύτη! Νά παράσιτε! Νά συκοφάντη! Νά, σκύλε! Σκύλε! Σκυλί! Βρωμόσκυλο!

Ο Μενεκράτης δέν είχε πει τίποτα για να τόν προκαλέσει. Νομίσαινε ότι ο Θεαγένης είχε τρελλαθει ξαφνικά η έπαθε καμιά ήλικία.

Άφοδ πέρασε η πρώτη κατάπληξη, πολλοί μπήκανε στη μέση και όχι χωρίς πολδ δυσκολία να τώ πάρουν τώ θύμα από τά χέρια του. Ο γενναίος θυμός του είχε δεκαπλασιάσει τη δύναμή του. Άλλ' ο άρβιλας των συμμαθητών μας υπερέσχευσε. Έκείνος όμως θριαμβευτικά κινούσε τώ τρόποιόν του και έλαγε:

— Η τριαινα τού Ποσειδώνα! Αύτός ήτανε ο κλέφτης! Αύτός, αύτός! Άθλιε, πρέπει να σε πατήσω...

Έπειτα αλλάζοντας τόν τόνο της φωνής του:

— Πρόα, αγαπημένε μου φίλε, δ τι ευτόχημα! Πόσο ύπέφερα!

Και ο πιστός σύντροφος μ' άγκάλιασε σφιχτά-σφιχτά και τά μάτια του τρέχανε δάκρυα, πού κι' η μεγαλύτερη λύπη δέν θά τού τά έδινε. Έπιτέλους, άρχισε να καταλαβαίνω γιατί πράγμα γινόντανε όλο αύτό τώ κακό: άρχισε να ξαναγεννιέμαι. Ο Ευφορίων μου σφίγγει τώ χέρι... Α, τι ευτυχισμένες στιγμές! Έβλεπα γύρω μου σά να ζούσα σέ όνειρο. Κατασκοπισμένος, ματωμένος, ξεσοχισμένος ο Μενεκράτης, έμοιαζε σάν πατημένο σκουλήκι: διάβαζε κανείς τήν άπορία πάνω σ' όλα τά πρόσωπα, χαρά σέ μερικούς και αίσχος και πικρία πάνω στην όψη τού Δυκίδα.

Στώ μεταξύ ήρθε ο δάσκαλος: είχε δει και τά κατάλαβε όλα μονομιάς. Με έπιταχτική φωνή έκανε να σιωπήσουν όλοι.

— Μενεκράτη, είπε στο τέλος, σε σένα μονάχα δίνω τώ λόγο. Άν πιστέψω τήν άφωνη αυτή μαρτυρία, βάρυνε τή νέα σου ψυχή με φοβερά έγκλήματα... Σε έξορκίζω να πεις τήν αλήθεια! Μίλησε: γίνου έστω και μιά φορά γενναίος στη ζωή σου. Αύτός είναι ο μόνος τρόπος για να σου συχωρηθούν και τ' άλλα σου άνομήματα.

— Θα μιλήσω, αποκρίθηκε ο Μενεράτης με κομμένη ανάσα.

Ανάπνευσε πολλές φορές με αγωνία, έπειτα μ' έναν τρόπο πρωτάκουστο γι' αυτόν, είπε :

— Θα μιλούσα και χωρίς να με αναγκάσετε. Σήμερα το πρωί ο Πρόας μου έσωσε τη ζωή.

Και διηγήθηκε το πρώτο επεισόδιο, χωρίς να προστέσει ή να αφαιρέσει τίποτα. «Ω, του θάυματος! Πραγματικά δε ή εψη του δυστυχημένου παιδιού είχε πάρει κάποια έκφραση εδγάνειας.

— «Ηθελα να το πω! Ηθελα να το πω δηλολογησω, ειπε κλαιγοντας, ορλίζουμαι στους αθανατους θεους' αλλά δεν θέλησε να με ακούσει. Όταν είδα ότι του χρεωστούσα τη ζωή, πήρα τη απόφαση... και αν ήθελα να κρύψω την τριαινα, το έκανα γιατί δεν είμουνα έτοιμος... μπροστά σε όλο το σχολείο...»

Και τον διακόπτανε λυγμοί. — Καλά, καλά, είπε ο Δύσης σοβαρός και αγαθός, σε πιστεύω εξακολουθήσε. Πώς και πότε πήρες τον Ποσειδών; Και για ποιά σκοπό; Πες τα όλα και σου υπόσχομαι, στο όνομα όλων των μαθητών μου, ελπίζω πως δεν θα με διαψεύσει κανείς, ότι θα φερθούμε σε σένα με όλη τη δυνατή συγκατάβαση.

— Ήταν ή παραμονή της μέρας που φύγαμε από το σπίτι του Λεωκράτη, άρχισε να διηγείται ο Μενεράτης. «Ο πατέρας μου ήταν πολύ θυμωμένος' κι' εγώ μαζί του. Στοχαζόμενα πως ήταν πολύ σκληρό, άνθρωπος τόσο πλούσιος, τόσο δυνατός, να μάς πετάξει στο δρόμο, αυτός που είχε απ' όλα. Άς δοκιμάσει λίγο από φτώχεια, σκεπτόμουνα' άς μάθει τί θα πεί να μην είναι κανένας βέβαιος για το καθημερινό του φαγητό, για τον ύπνο του, να μην έχει όβολο στην τσέπη του! Κι' άξαφνα θυμήθηκα τον Ποσειδών, που καθώς λέγαμε, σχετιζότανε ο πλούτος της οικογενείας αυτής. Αποφάσισα να τον κλέψω, αλλά για λίγο μονάχα καιρό' κι' αφού θα μάθαινε ο Λεωκράτης σε βάρος του τί θα πεί καταστροφή και δυστυχία, να του δώσω πίσω και να παραστήσω πρόσωπο θεού λυτρωτή. Ηθελα μ' όλα αυτά να τον ξαναφέρω στην έξουσία μου. Άρατο σχέδιο' όμως τα πράματα δεν προχωρήσανε όπως τα ήθελα εγώ... Ο Ποσειδώνας, βρισκότανε στην κατοχή μου και κανείς δε με

είχε δει, κανείς δε με ύποπτευόταν. Ο Λεωκράτης, καταλυπήθηκε, απέλπιστα χαϊρόμουνα να τον βλέπω. Στο τέλος όμως βαρέθηκα να κρύβω το άγαλμα' δεν ήταν κι' εύκολη δουλειά' γιατί κάθε μέρα αλλάζαμε διαμονή εγώ κι' ο πατέρας μου' στοχάστηκα τότε πως ήρθε ή στιγμή να το ξαναβάλω στη θέση του' είδα όμως πως αυτό ήταν πια αδύνατο. Δεν μπορούσα να μπω όπως πρώτα στο σπίτι του Λεωκράτη. Πώς να κάνω; Τον έσερνα μαζί μου και επί τέλους έρχισε να μου γίνεται άνυπόφορο φορτίο. Στην έξοχή, στο σπίτι του Νικία, αναγκάστηκα να το πάρω μαζί μου και δε μπορώ να σάς πω τί άγνια τράθηξα. Και κοντά σ' αυτά, έπαιξα κι' ένα κακό παιγνίδι στο κοριτσά-

του δυνατώτερα απ' τους άλλους. Μου πλήρωσε όμως το κακό που του έκανα' μου έσωσε τη ζωή! Η έκδίκηση του Πρόατα με πονει περισσότερο από τα χτυπήματα του Θεαγένη. Στην πρώτη στιγμή της χαράς και της εδγνωμοσύνης τον δνόμασα φίλο μου. Αυτός όμως μου το άπαγόρευε, δε με θέλει ούτε σαν κάτι άσήμαντο κοντά του. Να ή άλήθεια. Να με τιμωρήσουνε οι άθάνατοι θεοί αν έρωπα ή αν άλλαξα τίποτα!

Τα λόγια του Μενεράτη, τα σκέπασε ή κατάπληξη όλων μας. Όλοι στο σχολείο ζητούσαν να μου σφίξουν το χέρι γιατί άποδείχθηκε ή άθωότητά μου. Τό πο συγκινητικό όμως απ' όλ' αυτά ήταν, πως όλοι πέρνανε όρκο στο ότι κατά βάθος τρέφανε την πεποίθηση για μένα πως ήμουνα άθώος. Χαμογελώντας ο Δύσης έδειχνε στο πρόσωπό του τη μεγάλη χαρά που ένοιωσε κι' ο Δύσης. Τέλος οι φίλοι μου με πήραν στους ώμους τους, ενώ εγώ προσπαθούσα να πορώ αδητή την τιμή. Η χαρούμενη συντροφιά μ' έδγαλε θριαμβευτικά έξω από το σχολείο. Γύρω μου οι μαθητές πετούσανε λουλούδια και δάφνες, χορούσανε και ζητωκραυγάζανε «Ζήτω ο Πρόας!» Οι διάδτες ρωτούσανε τί συνέβαινε κι' όταν οι άλλοι τους έξηγουσαν, σπικματούσανε και με καμαρώνανε.

Εξπνικά, στη στροφή ενός δρόμου, συναντούμε τον πατέρα μου, που είχε έλθει άντελώς τυχαία στην πόλι για οικογενειακές μας ύποθέσεις. Σταματάει και παρατηρεί σαν ένα φαινόμενο. Θεοί! Με ποιά λόγια πρέπει να το έξηγήσω τη δυστυχία μου και την ήκανοποίησή μου! Οι συμμαθητές μου με φέρνουν ίσαμε το σπίτι της Άγαρίστης και με άφνουν εκεί... Νοιώθω να ξαναγεννιόμαι. Όποιος δε γνώρισε βαθειά απέλπισία σαν τη δική μου, είναι αδύνατο να καταλάβει τη χαρά που με κάνει σαν τρελλό. Γελώ, κλαίω, φλυαρώ.

Τό άπόγεμα πηγαίνω στο σπίτι του Έρμιογένη. Τώρα τελευταία είχα πάψει να πηγαίνω εκεί και να παίρνω μέρος στος παλαιστικούς άγώνες, ενάντια στους μαθητές του Γυλίππου. Ο δάσκαλος τ' είχε μάθει όλα. Μ' έσφιξε στην άγκαλιά του και με συνεχάρηκε. Και ξαφνικά συναντώ το Λυκίδα, που ήταν ο

Διαβάω τις λέξεις και μου καίνε τα μάτια...

κι του Νικία και μ' έδωξαν. Αναγνωρίζω σήμερα πως ήταν δικαίος ο θυμός του' χωρίς να το θέλω έφρασε σε κίνδυνο το παιδί. Άλλά εκείνη την ώρα έκρινα άλλωστρικά τα πράματα. Γύρισα στην Άθήνα μανιασμένος από θυμό κι' ήθελα να έκδικηθώ. Άλλως τ' ο Ποσειδώνας με βάραινε περισσότερο κάθε μέρα. Ντρέπομαι να τελειώσω... Όμως κατά βάθος δεν φταίω εγώ, σάς ορκίζουμαι. Παρασύρθηκα από έναν κακό δαίμονα' έβαλα κρυφά τ' άγαλματάκι στο σακκίδιο του Πρόα. Και δεν έφτανε αυτό. Ένώθηκα με τους έχθρους του. Φώναξα εναντίον

μόνος από τους φίλους μου που δεν μου είπα ακόμα τίποτα.

— Λοιπόν, του λέω, θέλεις τώρα να ήκανοποιήθεις για κείνα τ' άπροχθεσινά; Ο Λυκίδας κοκκινίζει και είναι περήφανος, αλλά μου σφίγγει άμέσως το χέρι :

— Συγχώρησέ με, αποκρίθηκε, άν πιάσει ην άτιμη κατηγορία του έχθρου σου...

Όλοι πια με βλέπουνε με μάτι αγαπημένο. Κι' εγώ νοιώθω τον έ αυτό μου, όπως εκείνος που σηκώνεται από βαρεία άρρώστεια κι' άναπνέει τον καθαρό κι' ελεύθερο αέρα...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ' ΕΦΗΒΕΙΑ

Τα δυό χρόνια που έπρεπε να τα περάσω σαν έφηβος, κατακυλησανε με την όμορφη και τη γρηγοράδα ενός άνεירו. Ο πρώτος χρησιμοποίηθηκε δλόκληρος να μάθω το χειρισμό των όπλων. Γι' αυτή τη δουλειά μάς προετοιμάσανε οι άσκήσεις της πκλαίστρας. Τη φορά αυτή κρατήσαμε άληθινά άκόντια, με χαλύδδην αιχμή. Κοντά σε τοτο γυμναζόμεσταν και στην ήπασία μαζί με τ' άλλα τμήματα. Ο όπλομάχος μ' έδιδασκε την όπλομαχητική, τη χρήση του τέξου και το καταπέλτη' καταγινόμεσταν στος ήπικούς άγώνες και στος ναυτικούς, στον Πειραιά και στη Σαλαμίνα. Όλες αυτές οι άσκήσεις διδάσκουνται για τους όλυμπιακούς άγώνες, που μετέχουνε οι έφηβοι. Και στα Παναθήναια πια, θα παρουσιαστούμε έριπτοι. Τ' άλογό μου, ο Αίολος, θα πάρει μέρος στη γιορτή' είναι ο ώραιότερος και ο ζωηρότερος απ' όσα άλογα υπάρχουν στην περιφέρεια. Είμαι βέβαιος ότι θα με τιμήσει δίχως άλλο στην πανηγυρική πομπή.

Ο Θεαγένης κι' εγώ, αν και μετέχουμε σ' όλες τις γιορτές δικαιομάστε σαν έφηβοι, ωστόσο ζούμε περιουσιμένα, αφού ή παρουσία μας δε μάς φτάνει για μεγάλη και πλούσια ζωή. Άλλά αυτό δε συμβαίνει και με τον Εύφοριον, που ή άσύγκριτη όμορφιά του και ή πατρική πολυτέλεια τον κάνουν άσυναγώνιστο στις ίδιοτροπείες της μόδας. Άδερφικά συμεριζόμεσταν τις έπιτυχίες του. Και χαϊρόμασταν απ' τα ήθη της καρδιάς μας σ' έλέπαμε τους ανθρώπους να λένε μεταξύ τους :

— Είναι ο Εύφοριον! Ο ώραιος Εύφοριον!

Ο Ίσρακράτης τον αγαπούσε ιδιαίτερα για την όμορφή και τη χάρη του.

Τέλος ή ήμέρα των Όλυμπιακών άγώνων έφτασε. Τό στάδιο και ο ήπποδρόμος είναι κατέμεστα από πλήθος. Σε κάθε άγαλμα και μνημείο, δπάρχει μία πινακίδα που γράφεται ή σειρά των άγώνων και τό όνομα των άγωνιστών.

Από παντού ακούγονται χαρούμενες φωνές. Οι όκτώ έλλανοδίκες, διαλεγμένοι άνάμεσα στος έξοχότερους πολίτες, άνέβηκαν στις έδρες τους. Τότε προχωρώντας στη μέση του στίβου ένας κήρυκας καλεί μεγαλόφωνα τους δρομείς να παρουσιαστούνε. Όσοι προκειται ν' άγωνισθούν στο δρόμο, δγκίνουν από τις γραμμές τους και στέκονται μπροστά στος έλλανοδίκες. Ο κήρυκας φωνάζει τα όνόματα των πατριδων τους. Άν τα όνόματα αυτά δοξαστήκανε με προηγούμενες νίκες, χαϊρετίζουται με ζητωκραυγές. Έπτερα από την έκφώνηση, ο κήρυκας φωνάζοντας δυνατά, ρωτάει μήπως κανείς ήπ' τους άγωνιστές έγινε ποτέ ένας φόνος ή άσεβείας προς τους θεούς, ή αν φυλακίστηκε, ή όποσδήποτε έζησε άτακτη ζωή.

Βαθειά σιωπή απλώνεται ένα γύρο κι' ή καρδιές μας χτυπούνε άνήσυχες.

Άλλά καμιά φωνή δεν ακούεται εναντίον μας, καμιά κατηγορία. Και ή σάλπιγκα δίνει τό σύνθημα της έναρξης. Όρμούμε σ' ά βέλη. Άλλά μόλις έχουμε άναχωρήσει κι' ή φωνή του κήρυκα άναγγέλει τον νικητή :

— Θεαγένης, Άθηναίος, ο γιός του Μελήτου, νίκησε όλους στο δρόμο!

Ζητωκραυγές ξανακούγονται και τό όνομα του φίλου μου δψώνεται ίσαμε τα σύρνια. Τόν άγκαλιάζω σφικτά και τον φιλώ στα χείλη μ' ένα παρατεταμένο φίλι. Όλοι μάς κυτάζουν και χαμογελούν με ταξ' τους γιατί ξέρουν τό άληθινό βάθος της φιλίας μας.

Η άλλη μέρα ήταν προωρισμένη για την άρματοδρομία. Πολύ νωρίς ακόμα ήρθαμε στο ήπποδρόμιο. Τό άλογό μου ο Αίολος με περιμένει στεφανωμένος με σέλινο και με ρόδα. Η χαιτή του δεμένη με λεπτή έπιμέλεια πέφτει στο πλάι σαν τις κοτσίδες σγουρόμαλλης κοπέλλας. Πηδω πάνω του' στο πλάι μου βλέπω τον Εύφοριονα να ήπταύει έναν θαυμάσιο και περήφανο κέλητα. Συναγωνιστές πολυάριθμοι συκεντρώνονται γύρω μου. Τ' άλογα σκάφουν άνυπόμονα τη γη, χρεμετίζουν και φρίζουνε απ' την έπιθυμία να τρέξουν. Να τρέξουν όσο

μπορούν για την κατάκτηση του μεγάλου επάθλου. Τέλος τό σύνθημα δίνεται. Τ' άλογα τινάζονται κι' όρμούνε μπροστά σαν κεραυνοί. Γύρω απ' τό ήπποδρόμιο τα πρόσωπα των θεατών μόλις και διακρίνονται. Ο Αίολος με τεντωμένα τα τέσσερα ποδάρια του, με την κωλιά του που σχεδόν άγγίζει τό χθώμα, μου φαίνεται ότι πετά από κάτω μου. Φτάνουμε στο τέρμα και σαν άνεירו τό όνομά μου : Πρόας του Νικίου, Άθηναίος, ανακηρύττουμε νικητή στις ήπποδρομίες. Κατεβαίνω γρήγορα απ' τ' άλογο κι' άγκαλιάζω τό λαμό του πιστού μου Αίολου. Τόν φιλώ στο μέτωπο. Χρεμετίζει από ευχαρίστηση. Οι γοναί μου και οι φίλοι μου με συχαίρουν. Ο Εύφοριον χαίρεται περισσότερο απ' όλους. Ο Θεαγένης όμως, περηφανεύεται περισσότερο για την έπιτυχία μου παρά για τη δική του νίκη. Άλλά να ποδ άναγγέλωται και οι άρματοδρομίες. Με τό σύνθημα που δίνεται, άνάμεσα στος άλλους, ο Εύφοριον απ' την αρχή κι' όλος ξεκινάει σαν άστραπή, παρακάμπτει μονομιάς όλα τα τεχνικά έμπόδια που το φράζουν τό δρόμο, κεντρίζει με ύπέροχες κινήσεις τ' άλόγ' του και τέλος σταματά τό άρμα του μπροστά στος έλλανοδίκες. Η νίκη είναι δική του. Τό πρώτο βραδείο της άρματοδρομίας δίνεται σ' αυτόν και τό δεύτερο σ' έναν έφηβο Άεσσαλό. Τό όνομα του Εύφοριονα αναγχεί και πάλι από στόμα σε στόμα άνάμεσα απ' τό πλήθος. Κι' οι παριστάμενοι εκεί Άθηναίοι, σκιρτούνε έξαλλοι από χαρά για τη νίκη του παιδ εκλεχτού παιδιού τους.

Τη μέρα αυτή συνέβηκε ένα πολύ παράξενο γεγονός. Δυό πολύ δυνατοί άθλητές είχαν πιστεί σε πάλη, ο ένας απ' τους δυό, Άργειος, με μιά φοβερή γροθιά χάλασε όλα τα μπροστινά δόντια του άντιπάλου του. Άλλά αυτός μανιασμένος, προτίμησε να καταπίει τα δόντια του παρά να άναγωνίσει τον έαυτό του νικημένο. Και μιά στιγμή που ο άντιπάλος του έδειξε έκπληξη για ότι συνέβη, με μιά γρήγορη και δυνατή κίνηση τον άναποδογύρισε και τον άνάγκασε να δηλογήσει ήττα' άργότερα μαθεύτηκε πόσο άκριβά είχε πληρώσει τη νίκη του.

Σιγά-σιγά όλα τα άγωνίσματα πήραν τέλος, αλλά με εδχάριστα άποτελέσματα κι' άλλα που λύπησαν λίγο τους δικούς μας. Τί να σάς πω όμως για τις ζητωκραυγές του πλή-

θους, για τη χαρά των γονιών μας και των συμπολιτών μας! Πιστεύω πως όλα πιά τα αισθάνεστε χωρίς να υπάρχει ανάγκη να σας τα ξαναπώ. Ο παπός μου που ήθελε να συνοδέψει τους γονείς μου στο πανηγύρι, απόλαυσε με ελητήν καλή και άθωγα καρδιά του το θρίαμβό μου. «Ας πεθάνω τώρα...» είπε στον πατέρα μου, ενώ επέστρεφε στον τόπο του.

Κι' η αλήθεια είναι πως έπειτα απ' αυτό, πάνω σε λίγους μήνες, έκλεινε τα μάτια του ήουχα στην αγκαλιά του. Τα τελευταία του λόγια που είπε, ήταν μια ευχή για μένα και ένα ευχαριστήριο στους θεούς για την ευτυχισμένη ζωή που του χάρισαν.

Ευτυχισμένα και αγαθή παπούλη! Εύτοχως που δεν εξήσες για να δεις τη συμφορά της πατρίδας σου και της οικογένειάς σου!

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στα τέλη των άφηρικιών μας χρόνων άρχισε ο έρως πόλεμος! Ποιός δεν γνωρίζει αυτόν τον τρομαχτικό πόλεμο, που έκανε ωστόσο να φωτίσει δάκρυο το μεγαλείο της Μακεδονίας. Ας μην πούμε λοιπόν τίποτα περισσότερο πάνω σε το αυτό το θέμα. Το μόνο που πρέπει να τονιστεί είναι ότι η τριάδα μας χωρίστηκε. Σπαράζεται η καρδιά μου όποτε θυμάμαι τη σκληρή αυτή απώλειά μου και ποτέ μου δεν έπαφα να φέρνω στην ψυχή μου το πένθος του Εύφοριονα. Καθώς το είχε προαισθανθεί ο παπός μου, ο Εύφοριων δεν ήταν προσωρισμένος να ζήσει πολύ. Ο θάνατος μας τον άρπαξε μέσα από τα χέρια μας πάνω ο ένα κυνηγετικό δυστύχημα. Μόλις κατάλαβε πως πεθαίνει μας χαμογέλασε και μας είπε:

— Φοβόμουνά πάντα τα γερατιά! Είναι τρομερό πράμα όταν γεράσει κανείς. Φεύγει καθώς ταιριάζει σε μένα που αγαπούσα πάντα την όμορφη και τη νεότητα!

Αφού ο Εύφοριων παράδωσε την τελευταία πνοή του, δάκρυο το σπίτι του Λεωκράτη αντήχησε απ' τις σπαραχτικές κραυγές και τα κλάμματα των δικών τους. Έπειτα τον άλειψαν με μύρα, του βάλανε τον πιδ πολύτιμο χιτόνα, και του στεφανώσανε το αγαπημένο κεφάλι με νάρκισσους και με ρόδα.

— Έτσι ο θάνατος του φίλου μας μας άφησε το πιδ άδυσώπητο κενό στην καρδιά μας.

Εδώ ο Πρόας σταμάτησε λίγο την ιστορία του και βυθίστηκε σε σκέψεις. Δάκρυα κυλούσαν απ' τα μάτια του και τα δυο παιδιά σιωπούσαν από σεβασμό προς τη θλίψη του. Έστερα από λίγο ο μικρός Αμύντας, τον παρακάλεσε:

— Αν θέλεις Πρόα, εξακολούθησε την τόσο θαυμαστή ιστορία σου. Πολύ μας λύπησε ο θάνατος του Εύφοριονα, αλλά αγαπούμε αυτούς που ζούν. Αγαπούμε τον Θεαγένη. Και τους γονείς σου και την αδελφούλα σου και τον Μελάνιο και τη Γλυκέρα. Πιστεύω πως δάσκαλε! Όλους, όλους τους αγαπούμε και θέλουμε να τα μάθουμε όλα!

Τ' άγκάλιασε τρυφερά μέσα σε μια άφάνταστη ευτυχία...

— Όλα; Πάει πολύ! είπε με αγαθό χαμόγελο ο Πρόας. Με το θάνατο του Εύφοριονα τελειώνει η ιστορία της νιότης μου. Τα χρόνια της άδριχής ηλικίας μου δεν έχουν σχεδόν ενδιαφέρον για τα παιδιά της ηλικίας σας.

Κι' ο δάσκαλος σταμάτησε πάλι πνιγμένος από συγκίνηση.

— Ω, Πρόα! φώναξε ο Περδίκκας. Μας χαλάς την ιστορία. Γιατί δε θέλεις να εξακολουθήσεις!

— Η Φαιδίμη, ζει άκόμα; ρώτησε δειλά ο Αμύντας.

Στράψανε τα μάτια του Πρόα.

Ναι παιδί μου, δόξα να έχουν οι θεοί! Η μητέρα μου ζει άκόμα. Κοντά της έχει τη Γλυκέρα, τη χαρά και την παρηγοριά των γερατιών της.

— Κι' ο Μενεκράτης; — Αυτών δεν τον ξανάδα από τότες που έφυγα από το σχολείο του Λύσιδα.

— Αλλά έμαθα πως είδανε τον πατέρα του κι' αυτόν στην αλή ενός σατράπη στην Ανατολή, όπου και τον διασκεδάσανε με τα συνηθισμένα τους άσπεία.

— Κι' ο Θεαγένης; ρώτησε ο Περδίκκας. Να ένας που μ' άρρασει και τον αγαπώ ίσως όσο και εγώ...

— Ο Θεαγένης, άποκρίθηκε ο Πρόας, έμεινε το πιδ γλυκό φως και το πιδ ύπεροχο στήριγμα της ζωής μου. Παντρεύθηκε την αδελφούλα μου και τον έκανα άδερφό μου...

— Όστε ζει; Τι χαρά που μας δίνεις Πρόα!

— Ζει, έκανε σκεπτικά έκλεινος χαϊδεύοντας τα σγουρά μαλλιά του παιδιού. Αν είναι βέβαια ζωή το να είναι κανείς χωρισμένος από κάθε τι που αγαπά, από την πατρίδα του, το σπίτι του, την οικογένεια του και να στερείται το πιδ αγαπημένο αγαθό: Την έλευθερία!

— Πώς φωνάζανε οι δυο μαθητές και αυτός λοιπόν είναι αίχμάλωτος;

— Ναι! πιστός στα εύγενηκά του αισθήματα, δε με άφησε ούτε στιγμή στη μάχη της Χαϊρώνιας. Κι' όταν έγώ πληγωμένος και εξαντλημένος νόμιζα πως θα πεθάνω, ο Θεαγένης προσπάθησε να με σώσει με κάθε τρόπο. Πολέμησε σαν λιοντάρι κι' είχε μείνει άτρωτος σαν από κανένα θαύμα.

Μπορούσε αν ήθελε να γυρίσει στην πατρίδα. Μάταια τον παρακάλεσα, έκλαιγα και τον εξόριζα να μ' άφησει και να φύγει, γιατί στο μεταξύ είχε άρχισει και η υποχώρηση. Αυτός όμως με κανένα τρόπο δε μ' άκουγε. Με θαυμαστή άποφασιστικότητα και άφοβιστή κατάφερε να φτάσουμε κι' οι δυο ως τα σύνορα της Βοιωτίας. Εκεί όμως μας συνέλαβε ένα μισθοφορικό άπόσπασμα και να που βρι-

σκουμαι τώρα εδώ, κοντά σας άγαπημένα μου παιδιά. Όσο για το Θεαγένη βρίσκεται κι' αυτός δάσκαλος ένδους παιδιού απ' τις άρχοντικές οικογένειες των έντοπιών...

Σώπασε πάλι ο Πρόας. Και τα δυο άδέρφια βυθίστηκαν στις δικές τους σκέψεις. Όταν το βράδυ βρεθήκανε κοντά στη μητέρα τους, ο Περδίκκας τη ρώτησε:

— Αλήθεια μητέρα, είμαστε πολύ πλούσιοι;

— Πάρα πολύ παιδί μου. Άλλά γιατί ρωτάς;

— Σε βλέπουμε καθημερινά να προσφέρεις δωρα στους θεούς. Τάχα θα έδινες πολλά χρήματα άκόμα για να νικήσουν τα έπλα μας;

— Και άμφιβάλλετε κι' αυτό;

— Λοιπόν μητέρα, νομίζω ότι μπορούμε να κάνουμε κάτι που να ευχαριστήσει τους άθανάτους και να τους εξιλεώσει!

— Τι πράμα παιδί μου;

— Να έλευθερώσεις τον Πρόα...

— Και το Θεαγένη! πρόστεισε ο Αμύντας.

Στην άρχή η Αδμήτη, δεν κατάλαβε σχεδόν. Όταν όμως τα δυο άγόρια της διηγηθήκανε με κάθε λεπτομέρεια την όπότεση, τ' άγκάλιασε τρυφερά μέσα σε μίαν άφάνταστη ευτυχία που έβλεπε τα παιδιά της τόσο γενναία και με τέττα καρδιά.

— Είναι πολύ σπουδαίο αυτό που ζητάτε, τούς είπε. Δε μπορώ να άποφασίσω μονάχη κι' αυτό το ζήτημα. Πρέπει να ζητήσω τη συγκατάθεση του πατέρα σας.

— Σύμφωνοι μητέρα, είπε ο Αμύντας. Συμφωνείς όμως σ' αυτό που θα σου πώ; Θα πάμε στο ναό του Άρη και θα όρκιστούμε επίσημα πως αν νικήσουμε κι' αν ο πατέρας γυρίσει γερός, θα χαρίσουμε την έλευθερία του Θεαγένη και του Πρόα. Φτάνει βέβαια να συγκαταταθεί κι' ο πατέρας...

Καταχάρηκε η καλή γυναίκα, γιατί φαντάστηκε πως τα λόγια των παιδιών της ήταν ένα ευτυχισμένο προμήνυμα. Από δω και πέρα όλοι έξερουμε πιά πως τη μάχη των Άρβήλων την κέρδισε ο Αλέξανδρος. Ο πατέρας του Αμύντα και του Περδίκκα γύρισε από εκεί στεφανωμένος με δάφνη και δόξα. Η ευχή των παιδιών του πραγματοποιήθηκε.

Άλλά ο Πρόας δε θέλησε να φύγει από και πριν συμπληρώσει την άγωγή των αγαπημένων του μαθητών. Ο Θεαγένης όμως, που δεν παρέδινε πιά μαθήματα στο άγορι

του άρχοντα που είχε πάει κι' άνώτερες σπουδές σε άλλους δασκάλους, πήρε το δρόμο για την Άθήνα, αφού πήγε να συναντήσει το φίλο του.

Έστερα από λίγα χρόνια γύρισε κι' ο Πρόας στην πατρίδα του. Τώρα τις όμορφες ιστορίες του τις λέει στα παιδιά του Θεαγένη. Και κείνα δε βαρύνονται ποτέ να τις άκουθνε. Άνάμεσα από τα λόγια τους, βλέπουν να προβάλλουν οι γιγαντίες σκιές του Πλάτωνα, του Άριστοτέλη, του Δημοσθένη, των όπτεροχων έκείνων ανθρώπων, που δόξαζαν και δοξάζουν την Ελλάδα. Την Ελλάδα μας.

**Τ Ε Λ Ο Σ
ΜΙΛΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ**

(Συνέχεια από την σελίδα 146)

ράιδες, κι' άνθρωποι με όθρες ψαριών...

— Τι άφηρημένη! Τι άμελής! Δεν έχει όρεξη ποτέ για μάθημα. Θα πώ της κυρίας το μεσημέρι να μη σου δόση γλυκό... Χωρίς άλλο, θα το πώ.

Γλυκό; Τι τη νοιάζει σήμερα για γλυκό; Σήμερα είναι η ημέρα των όνειρων της. Η Μαντάμ θυμώνει. Φεύγει φουριόζα. Η Νίνα θέλει να βρεθεί πλάι στη θάλασσα όπως η Μαργαριτα. Μα πως να φτιάση θάλασσα, καρβία, βράχους; Για μια στιγμή σκέφτεται τη στέρνα. Μα της έχουν πη να μη ρίχνει τίποτα μέσα, γιατί θα φοφήσουν τα χουσόψαρα. Σκέφτεται, σκέφτεται. Στο στόμα της μασάει ένα λουλουδι πορτοκαλλιάς.

Το στόμα της μοσοβολάει.

Ξαφνικά άλμπει από χαρά. Χτυπάει τα χέρια. Τρέχει στην κουζίνα. Η Κατερίνα την κοιτάζει με ύποψια. Τι θέλει πάλι εδώ αυτή η μικρή; Τι σκοπό πονηρό έχει; Η Κατερίνα χώνεται στο κελλάρι. Η Νίνα άρπάζει στα γρήγορα το μεγάλο ταψί. Τρέχει στο περιβόλι. Βρήκε τη θάλασσά της! Το γεμίζει νερό. Το τοποθετεί όμορφα όμορφα, στα χαλίκια. Αυτοί είναι οι βράχοι. Εδώ θα έμεινε ο Ρομπινσόν. Και στο βάθος του ταψιού, «όπο τας θαλάσσης», ο «Ναυτίλος» του Πλοίαρχου Νέμου!

Ο «Ναυτίλος» έγινε ένα πλοιαράκι, που έφτιασε μ' ένα φύλλο χαρτιού, από το τεράδιο των Γαλλικών. Άλλά ο «Ναυτίλος» της είναι άκίνητος, άγαρμος, άψυχος. Ούτε «διασχιζει» τα νερά. Ούτε

πλήρωμα έχει, ούτε καταδύεται δια «σκοτεινά βάθη». Τον σπρώχνει με το δάχτυλό της. Προχωρεί λίγο. Έστερα σταματάει. Τον ξανασπρώχνει. Τίποτα. Μόνο το χαρτί μουσκεύει σιγά σιγά. Λοιπόν, εκεί, στα βάθη να πούμε, είναι τα φύκια και οι πνιγμένοι ναύτες. Τα τέρατα και οι θησαυροί των στοιχειωμένων πειρατικών καρβιών. Άλλοίμονο! Ο ένδοξος «Ναυτίλος» γίνεται σωστό ύποβρυχίο. Μουσκεψε, και βουλιάζει. Μα δεν καταδύεται...

Λυώνει... Το χαρτί άπλώνει. Γίνονται στο βάθος του μεγάλου ταψιού μια φτωχή κοινή σχολική κόλλα με μπλε χαρακίς! Άχτίδες ήλιου, παίξουν εύθυμα στο γυαλιστερό βάθος. Τάσπρα χαλίκια του περιβολιού, είναι πεντακάθαρα. Σαν να βγήκαν από μπουγάδα... Κανένα «σκοτός» Κανένα μυστήριο... Το γυαλιστερό ταψί είναι πολύ καθαρό, για να κάνει κανείς όνειρα στο βάθος του. Κωμικά καθαρό... Ντροπή, ντροπή να λερώνης τα ταψιά με λάσπες και παληόνερα... Ορίστε χαρτιά και βρωμοχαλίκια... Θα το πώ στην κυρία... Τι άνάποδα πράγματα είναι αυτά, άντι να κοιτάς τα βιβλία σου.

Κατακόκκινη η μαγειρίσσια, άναποδογύρισε τη «θάλασσα» στο παρτέρι του περιβολιού. Πήρε το ταψί, μουμουρίζοντας, γκρινιάρικα. Οι βράχοι του Ρομπινσόν άνακατέτηκαν με τ' άλλα ταπεινά χαλίκια. Έτσι που πιά δεν ξεχώριζαν. Ο Ναυτίλος, έγινε ένα έλεινιό χιλιοσκαμμένο χαρτί. Όμως η Νίνα δεν στενοχωριέται και πολύ. Αυτή για λίγο έζησε μέσα στα τέρατά της, στις θάλασσες, στους μακρινούς άνεανούς. Είδη μάλιστα και τα γυάλινα κοντά μάτια, παραξενών ψαριών, να την κοιτάζουν, να την κοιτάζουν...

Αυτά όλα δεν μπορούσε να τα δη ή Χοντρή Κατερίνα...

Χαμογέλασε από μυστική χαρά, που ούτε η μαγειρίσσια, ούτε η δασκάλα της μπορούν να τη νοιάσουν. Είναι καταδικη της η χαρά.

ΓΙΩΤΑ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΛΑΣΕΩΣ
έγκατεστάθησαν όριστικά
στην όδον Άριστειδου 10

■

Να έρχεσθε εκεί για τις έγγραφές σας τις Άγγελίες σας, τη Συνεργασία σας και να μας δητε και να σας δούμε.

ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

*Αθήνας, 8δος Αριστοτέλους 10
την 24ην Δεκεμβρίου 1948*

Αυτό το φυλλάδιο θα το λάβετε με-
τά την Πρωτοχρονιά. Είναι το Χριστου-
γεννιάτικο κι' έπρεπε να είχε τυπωθῆ
πριν απ' τα Χριστούγεννα. Για να μὴν
καθυστερήσει το πρώτο του 1947 θα το
τυπώσω μετά την Πρωτοχρονιά. Έγώ
δμως σᾶς γράφω από πριν και σᾶς
εὐχομαι μ' ὅλη μου τὴν καρδιά, καλά
μου παιδιά, να τὰ γιορτάσετε χαρούμε-
να κι' εὐτυχημένα. Μαζί μου σᾶς εὐ-
χεται κι' ὅλο μου τὸ σπιτικό. Μὲ ὑγεία
καὶ τοῦ χρόνου.

"Ελαβα, Δαρεινή, τὸ γράμμα σου
καὶ τὴν ἐπιταγὴ τῶν 30.000 καὶ σοὺ ἀ-
νανέωσα τὴ συνδρομὴ σου γιὰ τὴ πρώ-
τη ἐξαμηνία τοῦ 1947. Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ
τὸ πρώτο σου ἔσπαθωμα. Καθὼς θὰ
εἶδες ἡ συνδρομὴ μου γιὰ ὁλόκληρο τὸ
ἔτος εἶναι τώρα 25.000. Περιμένω τὴ
συνεργασία σου στὴ Σ.Σ.Σ., κι' ἀπὸ
τὴ νέα μου συνδρομὴ τῆς ἐντυπώ-
σεως τῆς.

Πικίτσα Σμυρνέλλη σὲ συγχαίρω γιὰ
τὸ «ἀριστά» καὶ σ'ἀνιώτερα. Σ' εὐχαρι-
στῶ γιὰ τὰ καλά λόγια. Ἐξέτελεσα εἰς
παραγγελίαις σου καὶ περιμένω τὰ ἔσ-
παθώματα τῆς ἐξαδελφούλας. Τὸ ἀδελ-
φάκι σου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πάσῃ
ψευδώνυμο. Ἄς μοῦ στείλῃ μερικὰ γιὰ
νὰ διαλέξω, καὶ τὸ δικαίωμα ἐγκρίσεως
δραχμὰς 2 χιλιάδες. Ἡ συνεργασία στὴ
Σ.Σ.Σ. εἶναι ἐνεργῶς δραστὴν ἀλλὰ προ-
τεπὶ νὰ ἔχῃς ψευδώνυμο. Ὁδηγὸ Συν-
δρομητοῦ θὰ τυπώσω ἀργότερα. Ἐν τῷ
μεταξὺ δηγήσου ἀπ' ὅ,τι γράφω σὲ
φύλλο.

Γράμματα ἔλαβα πολλά. Θ' ἀπαντή-
σω στὰ ἐρχόμενα φυλλάδια τοῦ 1947.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ Συνδρομηταί,
τῶν ὁποίων ἔληξεν εἶδη ἡ συνδρο-
μὴ, νὰ σπεύσουν νὰ τὴν ἀνανεώ-
σουν.

Εἰς τοιαύτας περιστάσεις καμ-
μία καθυστέρησις δὲν ἐπιτρέπεται·
διότι δυσχαιραίνει τὸ ἔργον μας.

Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Κύπρῳ συν-
δρομηταί ἤμποροῦν νὰ στείλουν
τὴν συνδρομὴν των, εἰς τοὺς ἀντι-
προσώπους μας. Διὰ τὴν Αἰγύπτου
εἶναι ὁ κ. Νικόλαος Μητσάνης, 14
Rue Port-Est, Alexandrie Egy-
pte.

Διὰ τὴν Κύπρον οἱ κύριοι Γρη-
γορίου καὶ Παταλίδης, Βιβλιοπώ-
λα, Λευκωσίαν Κύπρου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταί παρακαλοῦνται νὰ δηλώ-
νουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν
εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀποστέλλοντες καὶ
1000 δραχμὰς διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς
νέας ταβίτας.

"Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀ-
κόσμιαν τῶν φυλλαδίων των.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ 304ου Διαγωνισμοῦ Ἀδελφῶν.
Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεσφαί ἀπ'
ἕσπον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῆ.)

215. Δεξιόγραφος

Τῶσθε τάσσεινικὸ τὸ πρώτο μου,
Καὶ κάτι σάν καρφί τὸ δεύτερο,
Μὰ θηλυκὸ.
Κι' ἀν πέση κι' ἐκτραγῆ τὸ σύνολο,
Μέγα κακὸ!

Βολιωτέπουλο

216. Στοιχειοτονόγραφος

"Ἐνα σίγμα ἀν προσθέσης
Καὶ τὸν τόνον ἀλλάξης
Σ' ἕνα εἶδος κατέλλου
Καλοκαιρινοῦ,
Τὸν πατέρα θὰ φτιάξης
Τῆς Μαντάμ-Σουσοῦ.
'Αττικὴς Θάρανδς

217. Διπλοῦς Στοιχειόγραφος

Εἶμαι ζῶο ἀγαθὸ
Καὶ ὑπομονετικὸ
Γι' ἀρχικὸ τὸ Μι μου δίνεις;
Μοναχὸς σου θάπαμείνης;
Προτιμᾶς νὰ βάλῃς Φι;
Θὰ σὲ πάγε φυλακῆ!

Γιλέριε

218. Ἀναγραμματισμός

Θερμὴ χώρα κατοικεῖ
Πέρα καὶ στὴν Ἀφρικῆ
Τὴ σιρὰ ἀν τοῦ κήνης νέα,
Νῆσος γίνεται γενναία,
Κι' ἐνοεῖται ἑλληνικῆ.

Γελαστὸς Λογοτέχνης

219. Πυραμῖς

+ = Φωνῆν
* + * = Σύνδεσμος
* * + * * = Φωνίζει τὴνθάλασ.
* * * + * * * = Πόλις Πελοπον.
* * * * + * * * * = Ἀρετὴ ἑλληνικῆ
Οἱ σταυροὶ καθέτως ἀρπακτικόν.
Ἄν Κιχότις

220. Κρυπτογραφικόν

1233456782 = Μέταλλον
2852183 = Νόστιμον θαλασσινόν
84583 = Δημητριακόν
412742 = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου
67842 = Περίφημος ἀρχαία πόλις
6765742 = Ἄλλη, εὐβοϊκῆ
7842 = Δένδρον
84183 = Κατοικία, ἔδραμα.
* Ἀτίθασος

221-225. Μαγικὸν Γράμμα

Τῆ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς οἰουδήποτε γράμ-
ματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων
δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ
σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ
ἄλλαι τόσαι λέξεις:

βῆμα, πόρος, φακὸς, φῆρος, Γένος.
Σκαλιστήρι

Τὸ πρώτιστο καθήκον τοῦ
καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγ-
καίριος ἀναπόσις τῆς συνδρο-
μῆς του.

226. Διπλὴ Ἀκροστιχίς.

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητου-
μένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχαίων γλύ-
πτην, τὰ δὲ δευτέρω γράμματα ἀρχαίων
πόλιν:

1, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου 2, Γεωμε-
τρικὸν σχῆμα 3, Μέγας μυθικὸς μου-
σικός 4, Ἀρχαία βασίλισσα 5, Ἄλλη
νῆσος τοῦ Αἰγαίου 6, Ἐθνικὸν σύμ-
βολον.

* Ἀδμητες

227. Φωνηεντόλιπον

γ - μ - * - λ - θ - κ - * - ζ
(λόγια τοῦ Κυρίου) Γκάλιε

228. Γεῖφος

Θ	Θ	ο	ο	τι	τι
Θ	Χ'	ο	ο'	τι	κ'
Θ	Θ	ο	ο	τι	τι
Θ	Θ	ο	ο	τι	τι

τον τον
τον εβ τον λήθη
τον τον

Σόλο Ἀπαλέκτο

Τέλος τοῦ 304ου Διαγωνισμοῦ Ἀδελφῶν. Ἀ-
πὸ τοῦ πρώτου φυλλαδίου τοῦ 1947 ἤρχισεν ὁ
νῦος.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου
23-24.

122. Τήνος-Ρήνος. — 123. Βιάλ-λάβα.
124. Ἡτα-ἦτα. — 125.
ΝΙΝΟΣ (ποικίλος ὄν Ἰνδόν. . .)
ΙΜΕΡΑ (φαρμακείον...)
ΝΕΒΑΣ (ἡγούμενος ΒΕΝεσιάνικον...)
ΟΡΑΜΑ (ΑΜΑΡΟσίον)
ΣΑΣΑΣ (Σάσας-ἀναγινώσκεται καὶ ἀν-
τιστρόφως). — 126. ΣΩΦΡΟΣΥΝΗ (Ἔ-
ρος, Φρόσω, σοφός, δρῶ, ὑφή, νῆσος,
Ἡός). — 127. Ὁ,τι σπεῖρεις θὰ θεοί-
σεις. — 128. Μῆδὲν ἄγαν (μοῖ, δ' ἐν αγ,
ἄν).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[B - 102]

Μικρὴ Λογοτέχνης! Γράψ Μπερπέκα
ἀλληλογραφεῖς;
Προκομίνη Τερπέλα

[B - 103]

Γιὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον χω-
ρὶς παρεγγῆσις Ἐνθῆ ἄμαζόν εἶ-
ναι κατανὴ καὶ ἄ' ἄλογο δὲν ἔχει ἀναβῆ.
Ἄρχων τῆς Ἐρήμου κατοικεῖ σὲ πόλι.
Χρυσὸς ἄγων λεοντάρι ζῶντα δὲν ἔχει
δεῖ. Ἀγκάθι ὄνομα καὶ πρᾶγμα (συνέ-
χεια). *Ἡρώτις Ἑλληνοπούλα*

[B - 104]

Γελαστὸς Λογοτέχνη ἔλαβα τὸ γράμμα
σου, εὐχαριστῶ ἀπάντησα. Φιντανάκι
εἰσελά Μ. Μοστικὴ στὴ διεύθυνσι: Ἰου-
λία Φωκά, Λεωφόρος Νίκης 49 καὶ ἐπε-
στράφησαν γιατί;
Μικρὴ Λογοτέχνης